

UNIVERSITETI I PRISHTINËS
FAKULTETI I EDUKIMIT FIZIK DHE SPORTIT

Punim Master

Tema:

**RELACIONET GJINORE TË PERFORMANCËS
AKADEMIKE, AKTIVITETIT FIZIK DHE DUKURIVE
NEGATIVE TEK TË RINJTË E MOSHËS 16-17 VJEÇ**

**(THEMS: GENDER RELATIONS OF ACADEMIC PERFORMANCE,
PHYSICAL ACTIVITY AND NEGATIVE PHENOMENA IN YOUNG
PEOPLE AGE 16-17 YEARS OLD)**

Mentor:

Dr.sci. Shqipe Bajçinca Brestovci

Kandidatja:

Nora Sahiti

Prishtinë, 2020

PËRMBAJTJA

1.	HYRJE.....	5
2.	PASQYRA E HULUMTIMEVE TË DERITANISHME	6
3.	AKTIVITETIETET E TË RINJËVE GJATË PERIUdhËS SË ADOLESHENCËS 10	
3.1.	AKTIVITETI FIZIK.....	10
3.2.	DUKURITE NEGATIVE.....	11
4.	QËLLIMI I PUNIMIT.....	12
5.	HIPOTEZAT THEMELORE.....	14
6.	METODOLOGJIA E HULUMTIMIT.....	15
6.1.	MOSTRA E ENTITETIT	15
6.2.	MOSTRA E VARIABLAVE	15
6.3.	KUSHTET E REALIZIMIT TË PYETËSORIT	18
6.4.	METODAT E PËRPUNIMIT TË REZULTATEVE.....	19
7.	INTERPRETIMI I REZULTATEVE DHE DISKUTIMI.....	19
7.1.	PARAMETRAT THEMELOR STATISTIKOR.....	20
7.2.	ANALIZA E HIPOTEZAVE	43
8.	PËRFUNDIMI.....	44
9.	LITERATURA	45

1. HYRJE

Zhvillimet e hovshme të teknologjisë në ditët e sotme krahas lehtësimeve për qasje të shpejtë në nevojat jetësore të përditshme kanë ndikuar që të rinjtë të jenë më pasiv ndaj

aktiviteti fizik. Aktiviteti fizik nuk është vetëm marrja me sport, por çdo lëvizje trupore e prodhuar nga muskujt skeletorë, që kërkon shpenzime të energjisë.

Ndërkohë, sipas Organizatës Botërore të Shëndetësisë për të qenë të shëndetshëm njerëzit kanë nevojë në përgjithësi për të paktën 30 minuta aktivitet fizik të moderuar në pothuajse gjithë ditët e javës ose të paktën në 5 ditë të saj. Për parandalim të obezitetit janë të nevojshme 45-60 minuta aktivitet fizik i moderuar në pothuajse gjithë ditët e javës ose të paktën në 5 ditë të saj, për mbajtje të peshës normale, 60-80 minuta aktivitet fizik i moderuar në pothuajse gjithë ditët e javës ose të paktën në 5 ditë të saj. Aktiviteti fizik i rregullt ndihmon në mbajtjen e një trupi të shëndetshëm.

Të rinjtë kanë nevojë të lëvizin më tepër se të rriturit, prandaj ata duhet nxitur të marrin pjesë në aktivitetet që ata pëlqejnë. Një stil jete aktiv me të paktën 60 minuta aktivitet fizik në ditë sjell mjaft përfitime në shëndet, si dhe ndihmon të rinjtë të kultivojnë sjelljet e shëndetshme edhe në të ardhmen. Aktivitetit fizik mund të zvogëloj dukuritë negative dhe të rritë performancën akademike (suksesit në shkollë).

Në shoqërinë tonë krahas zhvillimit, ndeshim edhe dukuri të dëmshme, të padëgjua vite më parë ose të njohura, por jo në këto përmasa, si: droga, alkooli dhe duhani, të cilat me shtrirjen që kanë marrë, po kthehen në një rrezik serioz për të ardhmen e shoqërisë, në përgjithësi, dhe të familjes, në veçanti.

Në fazën e adoleshencës të rinjtë kanë energji më të shtuar gjatë aktivitetëve të tyre të përditshme. Kjo rritje e shfaqjes së potencialit të tyre, kjo energji e shtuar duhet të kanalizohen në drejtime pozitive duke u marrë me aktivitete që sjellin dobi për të ardhmen e tyre. Dukuritë negative nuk do të duhej të kenë vend nëse të rinjtë janë të angazhuar në aktivitete pozitive për mirëqenien dhe shëndetin e tyre.

2. PASQYRA E HULUMTIMEVE TË DERITANISHME

Mënyra e përdorimit të pijeve alkoolike dhe faktorët që ndikojnë atë në mesin e nxënësve të shkollës në Barcelonë u studiua në mostrën prej 2,255 nxënës të klasës tetë nga 71 shkolla që plotësuan një pyetësor të vetë-administruar. Festimet familjare si Krishtlindjet ose ditëlindjet janë burimi më i hershëm i ekspozimit ndaj alkoolit, në të cilin pinë një e treta e nxënësve të klasës së tetë. Në klasën e tetë, megjithëse konsumi ditor është relativisht i rrallë (4.4% për djemtë), një pjesë e konsiderueshme janë pirë të paktën një herë (16% e vajzave dhe 19% e djemve) ose kanë pasur katër ose më shumë pije në një rresht, ndërsa a pjesë e vogël por e rëndësishme (2.5%) janë pirë dy ose më shumë herë në gjashtë muajt e fundit. Një analizë diskriminuese zbuloi disa tipare që parashikojnë këtë përdorim të "rrezikut më të lartë" të alkoolit: mosha dhe gjinia (të qenit djalë në klasën e tetë), statusi më i ulët socio-ekonomik, shtesa më e lartë javore në dispozicion për shpenzime personale, një model i konsumit të zakonshëm nga babai dhe shokët, pirja e duhanit rregullisht, dhe një nivel aktiviteti fizik i moderuar ose i lartë, si dhe mbajtja e mendimeve në favor të pirjes (Joan R. Villalbi, Nebot M., Comin E., Murillo C 2002)

Ky studim përdor të dhënat nga tre anketime në të cilat pjesëmarrësit ishin 15, 21 dhe 28 vjeçar. Shkalla e reagimit ishte 71% në anketën e fundit. Prevalenca e duhanpirjes ishte më e lartë në moshën 21 vjeç dhe përdorimi i alkoolit në moshën 28 vjeçare. Prevalenca e aktivitetit fizik të kohës së lirë nuk ndryshoi shumë gjatë kohës. Pirja e duhanit dhe përdorimi i alkoolit lidhen pozitivisht për secilën sondazh. Pirja e duhanit ka korreluar negativisht me aktivitetin fizik të kohës së lirë. Parashikuesit më të mirë për çdo sjellje shëndetësore ishin sjelljet e njëjta të matura më parë, por pirja e duhanit kishte nivelin më të lartë të vazhdimësisë. Përveç kësaj, përdorimi i alkoolit në moshën 15 vjeçare parashikoi pirjen e duhanit në moshën 21 vjeç e 28 vjeç, por pirja e duhanit në adoleshencë nuk parashikoi përdorimin e alkoolit në moshën e rritur. (Paavola M., Vartiainen E., 2002)

Studimi në vazhdim ofron një përmbledhje të plotë të 34 studimeve të bazuara në të dhëna sasiore të rishikuara nga bashkëmoshatarët, të përfunduar në përfshirjen e shkollave të mesme dhe kolegjit në përdorimin e drogës. Studimet e shqyrtuara sugjerojnë që

pjesëmarrja në sport ka të bëjë me nivele më të larta të konsumimit të alkoolit, por nivele më të ulëta të duhanit të cigareve dhe përdorimit të paligjshëm të drogës. Kërkime shtesë janë të nevojshme në këtë fushë për të sqaruar më tej marrëdhëniet midis këtyre ndryshoreve (Nadra E.Lisha, Sussman S., 2000).

Një grup i parë i studimeve ndër-seksionale informon për marrëdhëniet e dukurive negative dhe aktivitetit fizik me rezultatet akademike në kuptim koha e vetë-raportuar e kaluar në aktivitet fizik është e lidhur drejtpërdrejt (dhe koha në televizion në mënyrë anasjelltas) me rezultate më të larta tek fëmijët e moshës midis 11 dhe 18 vjeç (Fox CK, Barr-Anderson D, 2010).

Një tjetër hulumtim që përdor teste të matura në mënyrë objektive, gjithashtu ka gjetur marrëdhënie pozitive midis aktivitetit fizik dhe arritjeve akademike. Për shembull, puna e i cili përfshiu 7961 pjesëmarrës nga 7 deri në 15 vjet, informoi se si arritja akademike (shkalla 5-pikësh) ishte e lidhur pozitivisht (në të gjitha moshat dhe në të dy gjinitë) me qëndrueshmëri kardiorespiruese (d.m.th., 1.6 km vrap), forca muskulare (p.sh. , uljet) dhe koha e aktivitetit fizik (Dwyer T, Sallis JF, Blizzard L, 2001),.

Wi-Young So (2012), në temën “Lidhshmëritë midis aktivitetit fizik dhe performancës akademike në studentët adoleshentë koreanë”, ku në mostrën prej 75,066 nxënësish adoleshentë (39,612 meshkuj dhe 35,454 femra) nga 12 deri në 16 vjeç morën pjesë në projektin e 5-të të Korrikut për Hulumtime të Rrjetit të Rrezikut të Rinjve (KYRBWS-V), i kryer në vitin 2009. Duke përdorur të dhënat e fituara nga ky anketim, marrëdhëniet e mundshme në mes Aktivitetit fizik dhe performancës akademike u eksploruan në këtë studim duke përfshirë moshën, indeksin e masës trupore, nivelin e arsimimit të prindërve dhe statusin e të ardhurave të familjes.

Në një studim, ku u monitorua aktiviteti fizik, performanca e ulët akademike (të gjitha fushat: gjuha, leximi, drejtshkrimi, shkrimi dhe numerizimi) ishte e lidhur fort me nivelet më të larta të kohës ulur midis fëmijëve (9-11 vjeç). Në të kundërt, aktiviteti fizik i moderuar në energji ishte i lidhur me rezultatet e shkrimit dhe numrimit. raportoiti se nxënësi midis 6 dhe 8 vjet tregoi marrëdhënie pozitive midis niveleve të aktiviteteve fizike (matur me përshpejtimet) dhe aftësive të leximit dhe aritmetikës. Është interesante që kombinimi i niveleve më të ulëta të aktivitetit fizik të moderuar në energji me kohën e lartë sedentare ishte i lidhur me aftësi më të dobëta të leximit (rrjedhshmëri dhe mirëkuptim) tek djemtë (Haapala et al. 2014).

Paraqiten të dhënat e vlerësimit të programit nga aplikimet shkollore dhe komunitare të një programi aktivitetit fizik për parandalimin e dukurive negative. Një metodologji trainer-trainer u aplikua për të instaluar programin në njëzet e dy ambiente brenda shtetit të Illinois. Programi i stërvitjes fizike përbëhej nga ushtrime dhe module edukative të dorëzuara gjatë një periudhe kohore dymbëdhjetë-javore që përqendrohej në vlerat e të nxëniet dhe aftësitë e jetës përmes ushtrimit. Të dhëna të plota para-post u morën mbi 329 të rinj pjesëmarrës në gjashtë site shkollash dhe komuniteti. Rritje të konsiderueshme u demonstuan në aktivitetin fizik dhe palestrën fizike (qëndrueshmëri kardiovaskulare, forcë dhe fleksibilitet). Të dhënat e vetë-raportimit të të rinjve treguan ulje të konsiderueshme të faktorëve të rrezikut, siç janë vetë-koncepti i ulët, frekuentimi i dobët i shkollës, ankthi, depresioni dhe numri i miqve që përdorin alkool dhe drogë. Ka pasur ulje të konsiderueshme në përqindjen e të rinjve që përdorin cigare, duhan pa tym dhe alkool. Është arritur në përfundimin se një marrëdhënie e fortë u demonstrua për një rritje të palestrës që çon në faktorë të rrezikut të ulur dhe modele të përdorimit. Po kështu, modeli trainer-trainer u tregua se ishte një qasje efektive e instalimit për të zgjeruar programimin e fitnesit brenda parametrave të parandalimit (Thomas R. et al., 2000).

Marrëdhënia në mes të përshtatshmërisë fizike dhe arritjeve akademike mes adoleshentëve në Korenë e Jugut kanë qenë një qëllimi i një hulumtimi që ishte identifikimi i lidhjes midis nivelit të fitnesit fizik dhe arritjeve akademike në nxënësit e shkollave të mesme. Një total prej 236 nxënësish të moshës 13-15 vjeç nga tre shkollat e mesme në qytetin D, Korenë e Jugut, u përzgjedhën duke përdorur një metodë të mostrimit të rastësishëm. (Gun-Soo Han, 2011).

3. AKTIVITETIETET E TË RINJËVE GJATË PERIUDHËS SË ADOLESHENCËS

Një pjesë të mirë të kohës të rinjtë e kalojnë me bashkëmoshatarët e tyre, për rrjedhojë, ndikimi edukativ mbi njëri-tjetrin është i ndjeshëm. Zgjedhja e bashkëmoshatarve, me të cilët të rinjtë shoqërohen, shpesh bëhet arenë e debateve në familje. Prindërit përpiqen të ndikojnë mbi fëmijët në përzgjedhjen e shokëve. Shoqërimi i një të riu me në tjetër nuk është i rastësishëm. Për këtë nuk mund të jepen receta të paracaktuara në përzgjedhjen e tyre. Me veçoritë komplekse të personalitetit të secilit, problemi qëndron në ndikimin e ndërsjellë mbi cilësitë negative të secilës palë. Shumica e të anketuarve për këto probleme, shprehen se kërkojnë të shoqërohen me persona me karakter të ngjashëm me ta.

Adoleshenca është periudha e jetës, e cila përfshin vitet ndërmjet fëmijërisë dhe moshës së rritur. Ajo shoqërohet me ndryshime rrënjësore, të cilat kanë të bëjnë jo vetëm me rritjen biologjike, por edhe me zhvillimin mendor, sjelljen, komunikimin etj. Në pikëpamje psikike, adoleshenca është një periudhë krize, që përfshin njëkohësisht ndarje, shpërthime, zhvillim e vetaktivizim të vullshëm në një klimë shndërrimesh e shpërthimesh të mëdha.

Në këtë mënyrë të rinjtë fillojnë të qëndrojnë gjithnjë e më larg shtëpisë. Të dhënat tregojnë se mbi 38 % e të rinjve të anketuar shprehen se pjesën më të madhe të kohës e kalojnë jashtë familjes. Përvoja e tyre e hidhur në vitet e rinisë nuk i lejon prindërit të marrin pjesë në entuziazmin e të rinjve për shumë gjëra që ata dëshirojnë të realizojnë. Në disa familje bëhen diskutime të ashpra për mënyrën e veshjes, për qëndrimin ndaj seksit të kundërt, ndaj përdorimit të drogës, alkoolit, duhanit, orarit të kthimit në shtëpi, zgjedhjes së shokëve me të cilët shoqërohen, kërkesave të tepruara të tyre etj. Dëshira e madhe për të mbrojtur fëmijët nga gabimet, bën që prindërit të përpiqen të kontrollojnë gjithçka që ata mund të bëjnë. Shumë të rinj të vetëdijshëm për gabimet e bëra, përpiqen t'i fshehin ato. Ata bëjnë një jetë të dyfishtë, duke kryer kështu shumë gjëra pa dijeninë e prindërve.

3.1. AKTIVITETI FIZIK

Aktivitetet fizike janë pjesë e rëndësishme e mbajtjes së adoleshentëve të shëndetshëm. Inkurajimi i stilit të jetesës së shëndetshme të fëmijët dhe adoleshentët është i rëndësishëm për kohën kur ato rriten. Stilet e jetesës që mësohen në fëmijëri kanë më shumë gjasa të qëndrojnë nga fëmijëria në moshë madhore. Disa ndryshime në stilin e jetës mund të jenë më të vështira për t'u bërë si një person i moshës madhore. Mënyra më e mirë për të promovuar mënyra jetese të shëndetshme është që të gjithë familja të përfshihet.

Një program i përditshëm i stërvitjes është një mënyrë zbatimëse për të ndarë aktivitetin fizik me familjen dhe miqtë, ndërkohë që ndihmon në krijimin e zakoneve të mira për shëndetin.

Adoleshentët kanë nevojë për të paktën 60 minuta aktivitet fizik të moderuar dhe të fuqishëm në shumicën e ditëve për ruajtjen e shëndetit të mirë dhe palestër dhe për peshë të shëndetshme gjatë rritjes.

Prindërit inkurajohen që të kufizojnë kohën e ekranit të fëmijëve (TV, video dhe kompjuter) në më pak se 2 orë në ditë dhe t'i zëvendësojnë këto aktivitete ulur me aktivitete që kërkojnë më shumë lëvizje.

Aktiviteti fizik i rregullt aerobik rrit aftësinë e të rinjëve për stërvitje. Ajo gjithashtu luan një rol në parandalimin e sëmundjeve të shumta të frymëmarrjes, zemrës, diabetit të tipit 2 etj. Aktivitetet aerobike janë aktivitete të vazhdueshme që shkaktojnë rritjen e shkallës së zemrës dhe shkallës së frymëmarrjes. Stërvitja aerobike gjithashtu mund të ndihmojë në zvogëlimin e presionit të gjakut. Për të parandaluar dehidrimin, inkurajoni fëmijët që të pinë lëngje rregullisht gjatë aktivitetit fizik. Gjithashtu, për të pirë disa gota uji ose lëngu tjetër pa sheqer të shtuar pas përfundimit të aktivitetit fizik.

Për të pasur përfitime në shëndet, fëmijët dhe të rinjtë duhet të kryejnë si aktivitet fizik aerobik (ecje, vrap të lehtë për disa minuta) ashtu edhe aktivitete të forcimit të muskujve (palestër, ushtrim me vegla). Aktivitetet aerobike konsistojnë në frymëmarrje të shpejtuar, nxehtësi në trup dhe rritje të rrahjeve të zemrës. Aktivitetet e forcës krijojnë muskuj dhe forcojnë kockat.

3.2. DUKURITE NEGATIVE

Në ditët tona, sidomos pas viteve '99, ka gjetur një përhapje të gjerë sëmundja e

rëndë e përdorimit të drogave të ndryshme. Format më të frytshme për të luftuar përdorimin e tyre nga moshat e reja ende nuk po japin frytin e duhur. Zgjidhjet duhen gjetur në veprimtarinë e drejtpërdrejtë. Ato nuk mund të jenë moralizimi, kërcnimi, statistika, por ndërgjegjësimi i të rinjve për faktin e rrezikun konkret, si këto lëndë veprojnë mbi trupin dhe mendjen e njeriut, e çfarë pasoja fatale sjellin për jetën e tyre.

Të jesh një adoleshent dhe të rritësh një adoleshent janë individualisht dhe kolektivisht sfida të mëdha. Për shumë adoleshentë, përdorimi i paligjshëm i substancave dhe abuzimi bëhet pjesë e peizazhit të viteve të adoleshencës së tyre. Megjithëse shumica e adoleshentëve që përdorin drogë nuk përparojnë për t'u bërë abuzues të drogës, ose të varur nga droga në moshë madhore, përdorimi i drogës në adoleshencë është një propozim shumë i rrezikshëm. Edhe shkalla e ulët e abuzimit të substancave (për shembull, alkooli, marihuana dhe inhaluesit) mund të ketë pasoja negative.

Në mënyrë tipike, shkolla dhe marrëdhëniet, sidomos marrëdhëniet familjare, janë ndër fushat jetësore që janë më të ndikuara nga përdorimi dhe abuzimi i drogës. Një nga shenjat më treguese të përfshirjes në rritje të drogës me një drogë është kur përdorimi i drogës bëhet pjesë e jetës së përditshme të adoleshentëve. Preokupimi me drogat mund të nxjerrë në pah aktivitete më parë të rëndësishme dhe mënyra se si adoleshenti e sheh veten mund të ndryshojë në drejtime jorealiste dhe të pasakta. Grupet e miqësisë mund të ndryshojnë, ndonjëherë në mënyrë dramatike dhe marrëdhëniet me anëtarët e familjes mund të bëhen më të largëta ose konfliktuale.

Shenjat e tjera të këqija përfshijnë përdorimin më të shpeshtë ose përdorimin e sasive më të mëdha të një droge të caktuar, ose përdorimin e drogave më të rrezikshme, siç janë kokaina, amfetamina apo heroina. Modelet e vazhdueshme të përdorimit të drogës në adoleshencë janë një shenjë se problemet në atë mjedis të të rinjve ekzistojnë dhe duhet të adresohen menjëherë.

4. QËLLIMI I PUNIMIT

Qëllimi kryesor i këtij punimi është ndërlidhja e aktivitetit fizik, dukurive negative dhe performancës akademike të nxënësve të shkollës së mesme tek meshkujt dhe femrat.

Jemi dëshmitar të rritjes së pasivitetit fizik, por edhe rritjes së përdorimit të dukurive negative nga të rinjtë. Ndryshimet e teknologjisë në kohët e fundit, por edhe dinamikat e stilit të jetesës kanë sjellë edhe dallimet ndërmjet gjeneratave.

Me këtë hulumtim do të mundohemi që të paraqesim kryesisht aktivitetin fizik të të rinjve si dhe të dimë nivelin e dukurive negative të nxënësve në komunën e Ferizajt.

Për të realizuar qëllimin kryesor të këtij hulumtimi do të shtjellohen edhe parametrat statistik si:

- Ndikimi i gjinisë dhe njohja e pjesëmarrjes në aktivitet fizik tek meshkujt dhe femrat,
- Ndikimi i gjinisë dhe njohja e nivelit të dukurive negative tek meshkujt dhe femrat
- Ndikimi i gjinisë dhe njohja e performancës akademike tek meshkujt dhe femrat

5. HIPOTEZAT THEMELORE

Hipotezat e këtij punimi do të përshtaten edhe me qëllimin kryesor që është ndikimi i gjinisë në rezultatet e aktivitetit fizik, dukurive negative dhe performancës akademike të nxënësve të shkollës së mesme.

Metodologjia, mostra entiteteve dhe mostra e variablave (instrumenteve matëse) dhe hulumtimet e deritashme na mundësojnë që të parashtrojmë këto hipoteza:

Hipoteza e parë:

H1 – Supozoj që të kemi ndikim të gjinisë në rezultatet e përgjithshme në performancën akademike.

Hipoteza e dytë:

H2 – Pres që të kemi ndikim të gjinisë në rezultatet e përgjithshme që do të vlerësojnë aktivitetin fizik të nxënësve.

Hipoteza e tretë:

H3 – Supozoj që të kemi ndikim të gjinisë në rezultatet e përgjithshme në shfaqjen e dukurive negative.

6. METODOLOGJIA E HULUMTIMIT

6.1. MOSTRA E ENTITETIT

Mostra e të anketuarve në këtë punim përbëhet nga 144 nxënësve të shkollave të mesme të klasës së 11 dhe 12 prej të cilëve 65 janë të gjinisë femërore dhe 79 të gjinisë mashkullore.

Të anketuarit janë zgjedhur në mënyrë të rastësishme dhe nuk ka pasur asnjë lloj kriteri gjatë përzgjedhjes përveç që nxënësit duhet të jenë të klasëve të 11-ta dhe 12-ta.

Nxënësit e anketuar janë nga tri shkollat e mesme të ndryshme e gjithashtu edhe me vendbanime nga pjesët e ndryshme të qytetit të Ferizajit.

6.2. MOSTRA E VARIABLAVE

Për këtë punim do të përdoret pyetësi i cili merr informata nga të testuarit për suksesin (akademik) e të testuarëve në shkollën e mesme në vitin paraprak, aktivitetin fizik të tyre, si dhe vlerësimin e përfshirjes së të testuarëve në aktivitetet e dukurive negative.

Në pyetësor përfshihen variablat të cilat marrin informata nga të anketuarit për të përmbushur qëllimin e këtij punimi.

Pjesa e parë e pyetësorit që përfshinë informatat rreth suksesit të nxënësve të arritur gjatë vitit të fundit të shkollimit.

Pjesa e dytë e pyetësorit përfshinë vlerësimin e aktivitetit fizik

Pjesa e tretë e pyetësorit që përfshinë vlerësimin e dukurive negative

Ky pyetësor përmban disa pyetje që kanë të bëjnë me aktivitetet fizike, performancën akademike dhe dukuritë negative. Përgjigjet e juaja do të shfrytëzohen vetëm për çështje të hulumtimit dhe do të jenë plotësisht konfidenciale. Lutemi që në dhënien e përgjigjeve tuaja të jeni të sinqertë!

Mosha _____

Gjinia F M

Vendbanimi _____

Shkolla _____

Performanca akademike e juaja? Ju lutemi shënoni notën mesatare tuajen në gjysëmvetorin e parë. _____

Aktiviteti fizik

- 1. Sa shpesh jeni në baza ditore mesatarisht aktiv për se paku 30 min?** Bëhet fjalë për ushtrime që ju shpeshtojnë frymarrjen dhe ju bëjnë të djersiteni. P.sh.: ecja, aeroibi e lehtë, ciklizëm noti, etj. **Konsideroni aktivitete që kanë zgjatur së paku 10 minuta.**

Numri i ditëve në javë (rrumbullaksoni)

0 ditë 1 ditë 2 ditë 3 ditë 4 ditë 5 ditë 6 ditë 7 ditë

- 2. Sa shpesh jeni në baza ditore intenzivisht fizikisht aktiv për së paku 20 min.?**

Bëhet fjalë për ushtrime që ju shpeshtojnë frymarrjen fuqishëm, ju lënë pa frymë, p.sh., në shkollë, aeroibi, ciklizëm, not, basketboll etj. **Konsideroni aktivitete që kanë zgjatur së paku 10 minuta.**

Numri i ditëve në javë (rrumbullaksoni)

0 ditë 1 ditë 2 ditë 3 ditë 4 ditë 5 ditë 6 ditë 7 ditë

- 3. Sa shpesh ushtroni forcën e gjithë muskujve të rëndësishëm?:** (këmbën, shpinën, qafën, abdomenin, krahët dhe duart).

Numri i ditëve në javë (rrumbullaksoni)

0 ditë 1 ditë 2 ditë 3 ditë 4 ditë 5 ditë 6 ditë 7 ditë

Pyetjet në vijim kanë të bëjnë me pijet alkoolike përfshirë birren, verën dhe pijet tjera alkoolike të tjera

C4. Kujtoni 30 DITËT e fundit. Në sa raste (nëse ka pasur) keni përdorur secilën nga pijet alkoolike të më poshtme?

Shënoni vetëm një kuti në çdo rresht

	Numri i rasteve						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20- 39	40+
a) Birrë.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Pije të gazuara të përziara lehtë me alkool	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Pije të gazuara të përziara me alkool 50 %	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
d) Verë	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Pije alkoolike të forta (raki, konjak, uiski).	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C5. Kur ishte dita e fundit që keni pirë alkool?

1. Unë nuk pi alkool 2. 1-7 ditë më parë 3. 14 ditë më parë
 4. 15-30 ditë më parë 5. Më shumë se 1 vitë më parë

C6. Ju lutemi tregoni në këtë shkallë nga 1 deri 10 sa i dehur mendoni se ishit ditët e fundit. (nëse mendoni që nuk ka pasur asnjë efekt duhet të shënoni tek 1)

Asnjë	Shumë i dehur aq sa nuk mbaj mend se çka ndodhi									
0	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Pyetjet në fillim kanë të bëjnë sërish me alkoolin

C7. Në sa raste (nëse ka ndodhur) jeni indikuar (dehur) nga konsumimi i pijeve alkoolike, për shembull ishit i tronditur për derisa flisnit, nuk ishit në gjendje të flisnit normalisht, keni pasur të vjella ose nuk mbani mend çfarë ndodhi?

	Numri i rasteve						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20- 39	40 +
a) Gjatë gjithë jetës tuaj.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
b) Gjatë 12 muajve të fundit ...	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
c) Gjatë 30 ditëve të fundit.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Pyetjet në vijim kanë të bëjnë me mariuhanën ose hashashin (kadabis, mariuhanë, “bar”)

C8. Sa të vështirë do ta kishit ju të siguronit marihuan (hashash) nëse do të donit?

1. Të pamundur
2. Shumë të vështirë
3. Disi të vështirë
4. Disi të lehtë
5. Shumë të lehtë
6. Nuk e di

C9. Në sa raste (nëse ka pasur) keni përdorur marihuan (hashash)?

	Numri i rasteve						
	0	1-2	3-5	6-9	10-19	20- 39	40+
d) Gjatë gjithë jetës tuaj.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
e) Gjatë 12 muajve të fundit ...	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
f) Gjatë 30 ditëve të fundit.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C10. A keni pasur ndonjëherë mundësi të provonit mariuhanë ose hashash, por nuk keni dashur ta provoni atë?

1. Jo
2. Po.....sa here ka ndodhur kjo gjatë gjithë jetës tuaj?
 1. 1-2
 2. 3-5
 3. 6-9
 4. 10 e me shumë herë

6.3. KUSHTET E REALIZIMIT TË PYETËSORIT

Procedurat e plotësimit të pyetësorit janë realizuar në atë mënyrë që të gjithë subjektëve (nxënësve) u është dhënë informatë në lidhje me plotësimin e pyetësorit rëndësinë dhe anën konfidenciale të tij .

Procedurat se si duhet të plotësohet pyetësori janë shpjeguar në mënyrën më të mirë të mundshme dhe nëse ka pasur diçka të paqartë kanë pasur mundësi të bëjnë pyetje dhe të marrin përgjigje adekuate për të plotësuar në mënyrë të drejtë pyetësorin.

Të dhënat personale të tyre si emri dhe mbiemri nuk kanë qenë të rëndësishme dhe ata nuk kanë pasur nevojë që ti paraqesin në pyetësor, gjithashtu nuk kanë pasur nevojë që të nënshkruajnë në pyetësor.

Pasi që kanë plotësuar pyetësorin fletën e plotësuar e kanë futur në një kuti të mbyllur për mbledhjen e pyetësorëve dhe kjo është lajmëruar në fillim të dorëzimit të pyetësorit me çka besojmë që ata kanë qenë më të lirë për të dhënë përgjigjet e sakta të cilat ata i kanë menduar.

6.4 METODAT E PËRPUNIMIT TË REZULTATEVE

Metodat e përpunimi të rezultateve janë përshtatur në bazë të qëllimit dhe natyrës së punimit.

Në bazë të qëllimit të parashtruar është zgjedhur edhe metodologjia e përpunimit të rezultateve:

Parametrat themelorë statistikorë:

- Numri i përgjigjeve - frekuencat,
- Përqindja e numrit të përgjigjeve
- Testi i Hi katrorit (χ^2) që analizon varësinë apo ndikimin nga një variabël,
- Probabiliteti i Hi katrorit.
- Paraqitja grafike rezultateve të pyetësorit.

7. INTERPRETIMI I REZULTATEVE DHE DISKUTIMI

7.1. PARAMETRAT THEMELOR STATISTIKOR

Tabela 1 – Performanca akademike e të anketuarve bazuar në gjini

		Nota 1-1.99	Nota 2-2.99	Nota 3-3.99	Nota 4-5	Total
Femër	Count	0	4	20	41	65
	%	0.0%	6.2%	30.8%	63.1%	100.0%
Mashkull	Count	2	20	35	22	79
	%	2.5%	25.3%	44.3%	27.8%	100.0%
Total	Count	2	24	55	63	144
	%	1.4%	16.7%	38.2%	43.8%	100.0%
Chi ² = 21.33, p < 0.000						

Tabela 1 paraqet performancën akademike të anketuarve bazuar në gjini për meshkuj dhe femra. Prej 65 të testuarave të gjinisë femërore, 63.1% kanë pas nota maksimale mesatare 4 apo 5. Me notë mesatare prej 3 deri 3.99 janë 30.8% të femrave, ndërsa 6.2% e të testuarave kanë pas notë mesatare të performancës akademike 2 deri 2.99. Nga gjinia meshkuj janë përfshirë në testim 79 subjektë. Prej të gjithë të testuarve meshkuj 27.8% kanë pasur suksese mesatar maksimal me notë prej 4-5 në performancën akademike që ka dallim të dukshëm me atë të femrave. Përqindja e të testuarve me sukses mesatar me notë 3-3.99 ka qenë 44.3%. Në bazë të testit të probabilitetit të Hi katrorit (0.000) mund të themi se meshkujt dhe femrave kanë dallime ndërmjet vete në performancën akademike.

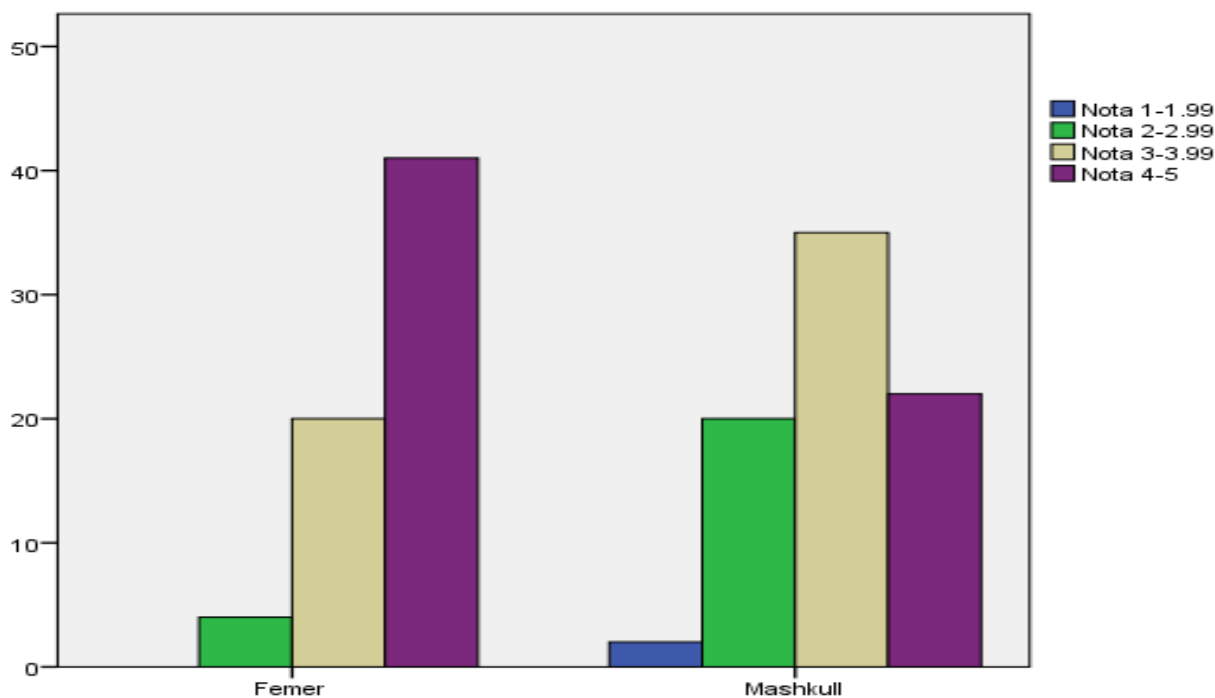

Tabela 2 – Sa shpesh jeni në baza ditore mesatarisht aktiv për së paku 30 min?

		Asnjëherë	1 ditë	2 ditë	3 ditë	4 ditë	5 ditë	6 ditë	7 ditë	Total
Femër	Count	0	10	15	8	2	12	1	17	65
	%	0.0%	15.4%	23.1%	12.3%	3.1%	18.5%	1.5%	26.2%	100.0%
Mashkull	Count	3	4	11	13	17	7	2	22	79
	%	3.8%	5.1%	13.9%	16.5%	21.5%	8.9%	2.5%	27.8%	100.0%
Total	Count	3	14	26	21	19	19	3	39	144
	%	2.1%	9.7%	18.1%	14.6%	13.2%	13.2%	2.1%	27.1%	100.0%

Chi² = 20.34, p < **0.005**

Në tabelën 2 është paraqitur pyetja e cila ju është bërë të anketuarve në lidhje me aktivitetin fizik të tyre “Sa shpesh jeni në baza ditore mesatarisht aktiv për së paku 30 min?”. Prej përgjigjeve me mundësi të shumta të tipi të mbyllur meshkujt mund të themi se janë aktiv për 30 min më së shumti 7 ditë, pastaj 4 ditë e kështu me radhë, ndërsa feramat janë më shumë aktive për së paku 30 min 7 ditë në javë, pastaj 5 ditë e kështu me radhë.

Në bazë të testit të Hi katrorit mund të themi se rezultatet e fituara të anketuarëve varen nga gjinia dhe këtë e konfirmon edhe vlera e lartë e probabilitetit e cila është 0.005.

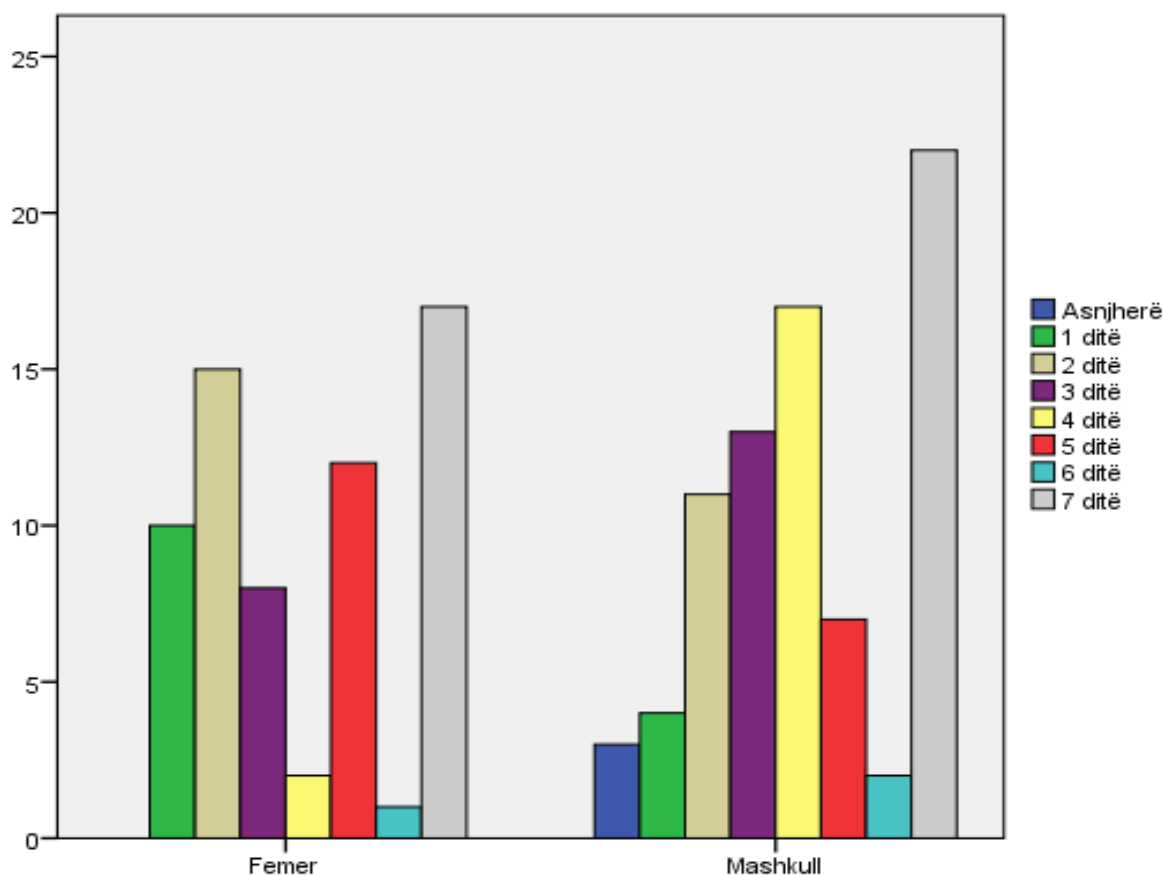

Tabela 3 – Sa shpesh jeni në baza ditore intensivisht fizikisht aktiv për së paku 20 min?

		Asnjëherë	1 ditë	2 ditë	3 ditë	4 ditë	5 ditë	7 ditë	Total
Femër	Count	12	11	16	12	1	9	4	65
	%	18.5%	16.9%	24.6%	18.5%	1.5%	13.8%	6.2%	100.0%
Mashkull	Count	13	18	13	20	2	7	6	79
	%	16.5%	22.8%	16.5%	25.3%	2.5%	8.9%	7.6%	100.0%
Total	Count	25	29	29	32	3	16	10	144
	%	17.4%	20.1%	20.1%	22.2%	2.1%	11.1%	6.9%	100.0%

Chi² = 3.70, p < 0.718

Të anketuarit kanë dhënë përgjigjet e tyre në pyetjen - Sa shpesh jeni në baza ditore intenzivisht fizikisht aktiv për së paku 20 min?, të cilat janë paraqitur në tabelën 3.

Në tabelë vërejmë se të anketuarit janë përgjigjur në shumicën e rasteve 3 ditë, 2 ditë dhe 1 ditë, ndërsa në ditët tjera kemi më pak raste kur të anketuarit baza ditore intenzivisht fizikisht aktiv për së paku 20 min kanë qenë më pak aktiv.

Sa i përket rezultateve sipas gjinisë nuk kemi dallime shumë të mëdha në përgjigjet që i kanë dhënë të anketuarit.

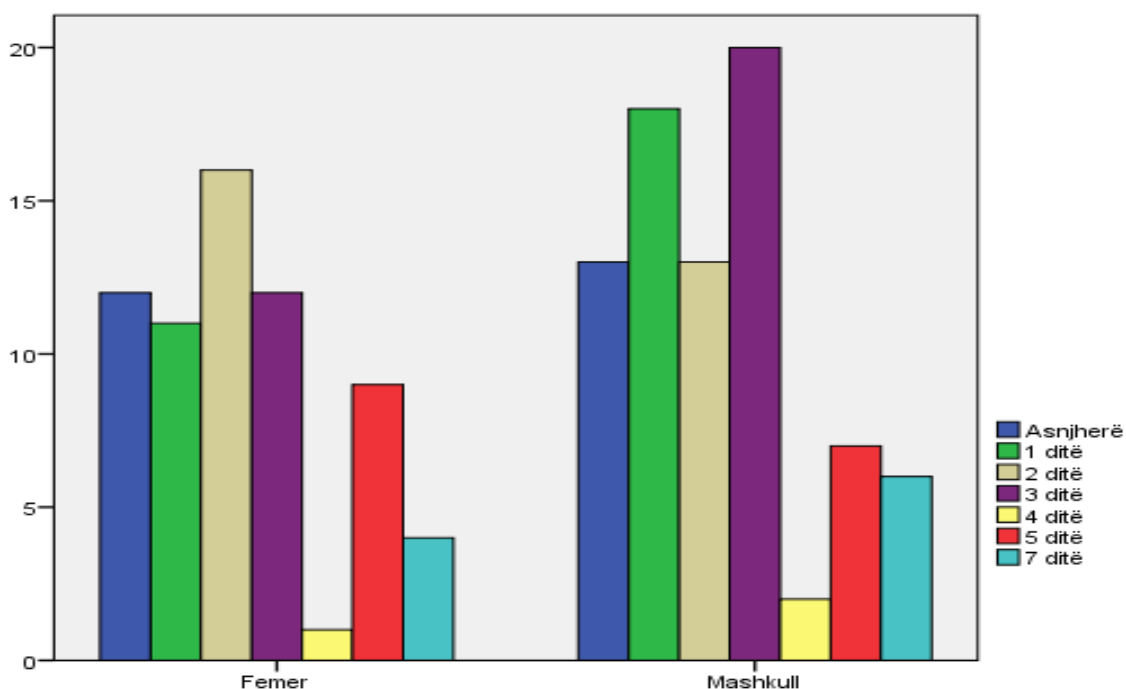

Tabela 4 - Sa shpesh ushtroni forcën e gjithë muskujve të rëndësishëm?

Asnjëherë	1 ditë	2 ditë	3 ditë	4 ditë	5 ditë	6 ditë	7 ditë	Total
-----------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	--------	-------

Femër	Count	8	3	21	4	4	10	3	12	65
	%	12.3%	4.6%	32.3%	6.2%	6.2%	15.4%	4.6%	18.5%	100.0%
Mashkull	Count	7	10	11	11	5	11	4	20	79
	%	8.9%	12.7%	13.9%	13.9%	6.3%	13.9%	5.1%	25.3%	100.0%
Total	Count	15	13	32	15	9	21	7	32	144
	%	10.4%	9.0%	22.2%	10.4%	6.3%	14.6%	4.9%	22.2%	100.0%
Chi ² = 11.27, p < 0.127										

Të rinjtë nga Ferizaj në tabelën 4 janë përgjigjur në pyetjen - Sa shpesh ushtroni forcën e gjithë muskujve të rëndësishëm të forcës së muskujve që përfshinë tërë trupin?

Prej përgjigjeve me mundësi prej asnjëherë deri me 7 ditë përgjigjet më të shpeshta kanë qenë 2 ditë dhe 7 ditë ku janë përgjigjur 22.2% e të anketuarëve. Tek meshkujt të e kështu me radhë, ndërsa ferimat janë më shumë aktive për së paku 30 min 5 ditë në javë, pastaj 3 ditë e kështu me radhë.

Hi katrorit dhe vlerat e tij të probabilitetit tregojnë se rezultatet e arritura të gjithmbarshme në këtë pyetjen e parashtruar gjinia nuk ka ndikim në këto rezultate.

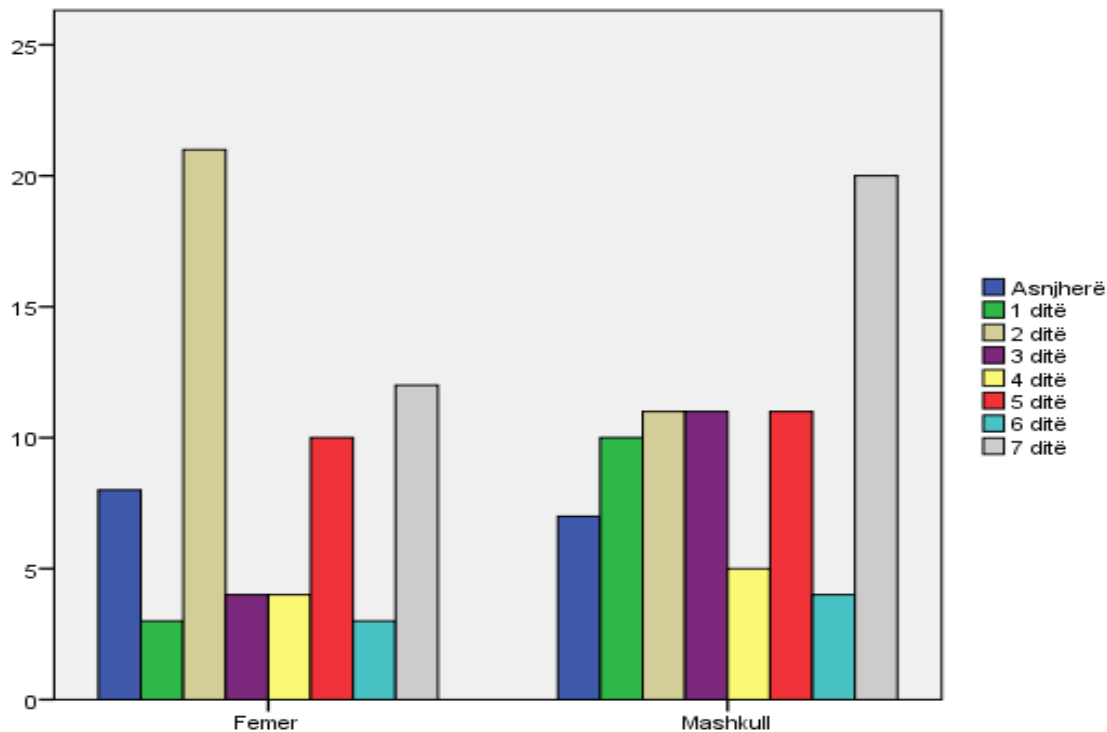

Tabela 5 - Sa herë gjatë jetës suaj keni pirë duhan (nëse keni pirë)?

		0 herë	1-2	3-5	6-9	10-19	20-39	40 ose më shumë	Total
Femër	Count	31	12	11	1	5	0	5	65
	%	47.7%	18.5%	16.9%	1.5%	7.7%	0.0%	7.7%	100.0%
Mashkull	Count	39	14	5	5	0	2	14	79
	%	49.4%	17.7%	6.3%	6.3%	0.0%	2.5%	17.7%	100.0%
Total	Count	70	26	16	6	5	2	19	144
	%	48.6%	18.1%	11.1%	4.2%	3.5%	1.4%	13.2%	100.0%
Chi ² = 16.03, p < 0.014									

Tabela 5 paraqet frekuencat në pyetjen e parashtuar Sa herë gjate jetës suaj keni pirë duhan (nëse keni pirë). Nga tabela vërejmë se 48.6 % e të anketuarve nuk kanë pirë asnjëherë duhan. Prej tyre 13.2% kanë pirë duhan më shumë se 40 herë, ndërsa 18.1% kanë pirë duhan 1-2 herë.

Meshkujt dhe femrat kanë dallime të theksuara vetëm në rastin kur të testuarit kanë zgjedhur të përgjigjen me se ata kanë pirë 40 ose më shumë cigare gjatë jetës së tyre.

Edhe hi katrori tregon se dallimet mes gjinisë janë statistikisht të vlefshme dhe se gjinia ka ndikim në rezultatet e përgjithshme të arritura.

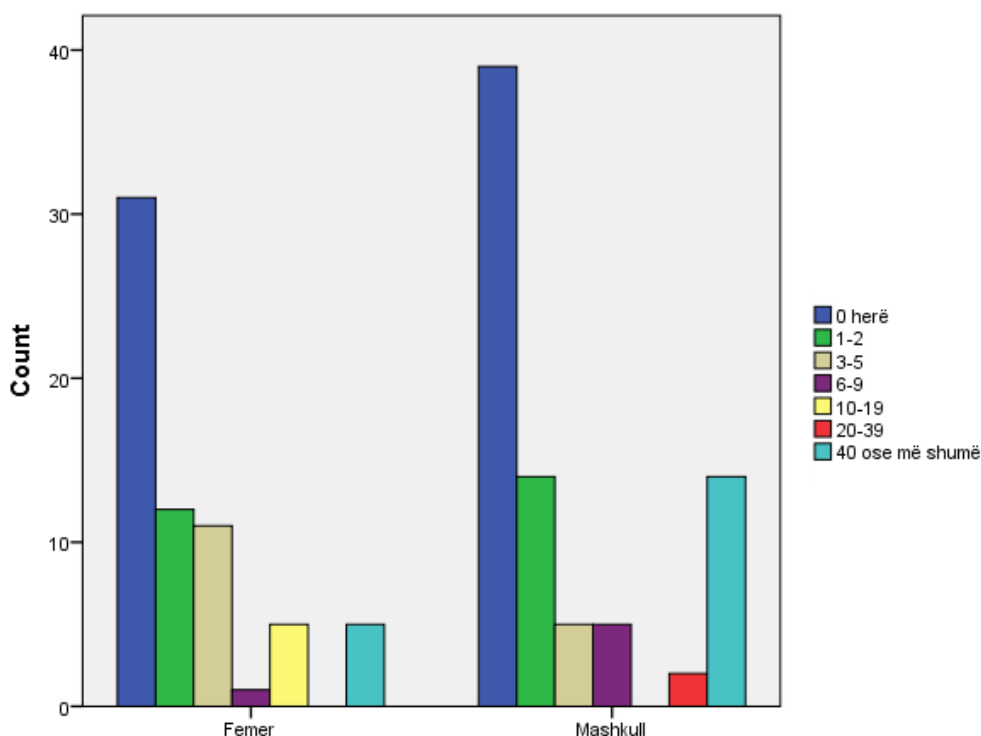

Tabela 6 - Sa shpesh keni pirë duhan gjatë 30 ditëve të fundit?

		Nuk kam pirë fare	Më pak se 1 cigare në javë	Më pak se njëcigare në ditë	1-5 cigare në ditë	6-10 cigare në ditë	11-20 cigare në ditë	Më shumë se 20 cigare në ditë	Total
Femër	Count	42	12	3	3	1	1	3	65
	%	64.6%	18.5%	4.6%	4.6%	1.5%	1.5%	4.6%	100.0%
Mashkull	Count	57	6	2	2	5	4	3	79
	%	72.2%	7.6%	2.5%	2.5%	6.3%	5.1%	3.8%	100.0%
Total	Count	99	18	5	5	6	5	6	144
	%	68.8%	12.5%	3.5%	3.5%	4.2%	3.5%	4.2%	100.0%
Chi ² = 7.85, p < 0.249									

Tabela 6 përmban frekuencat në pyetjen e parashtruar Sa shpesh keni pirë duhan gjatë 30 ditëve të fundit? Nga tabela vërejmë se 68.8 % e të anketuarve nuk kanë pirë duhan fare 30 ditët e fundit. Vetëm 3.5% e tyre kanë pirë më pak se një cigare në ditë, 6-10 cigare apo 11-20 cigare në ditë Prej tyre 10% kanë pirë duhan më shumë se 40 herë, më pak se 1 cigare në javë kanë pirë 12.5% e të anketuarëve.

Bazuar në testin e Hi katrorit mund të themi se grupi i meshkujve dhe femrave nuk kanë varësi nga njëri tjetri, në këtë mënyrë mund të themi se edhe nuk kanë dallime statistikisht të vlefshme për të pirë duhan gjatë 30 ditëve të fundit.

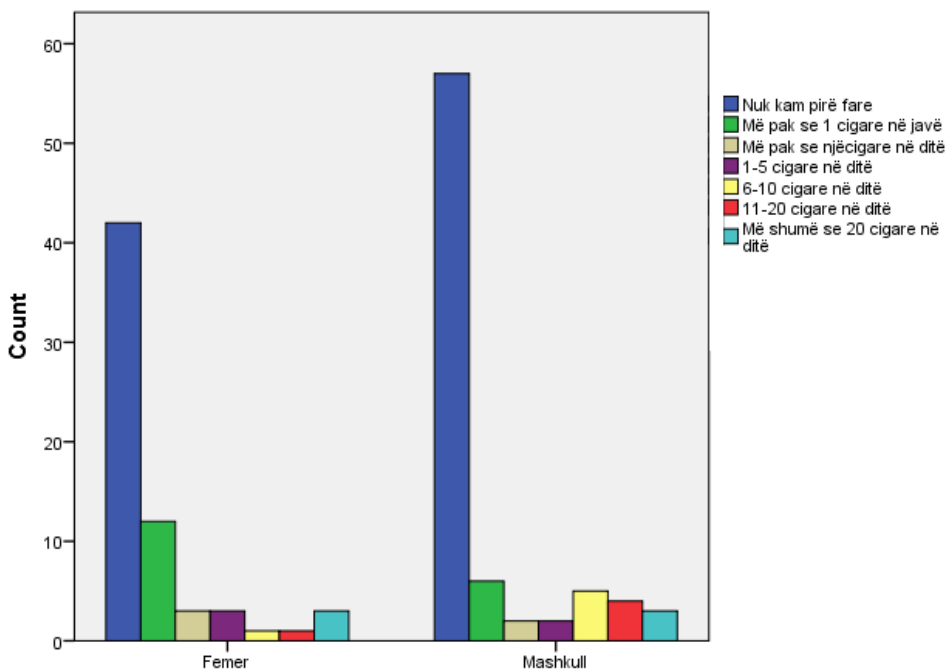

Tabela 7 - Kur keni pi cigaren tuaj të parë?

		Kurrë	9 vjeç ose më pak	11 vjeç	12 vjeç	13 vjeç	14 vjeç	15 vjeç	16 vjeç ose më shumë	Total
Femër	Count	36	2	0	2	4	6	6	9	65
	%	55.4%	3.1%	0.0%	3.1%	6.2%	9.2%	9.2%	13.8%	100.0%
Mashkull	Count	47	6	4	1	2	5	6	8	79
	%	59.5%	7.6%	5.1%	1.3%	2.5%	6.3%	7.6%	10.1%	100.0%
Total	Count	83	8	4	3	6	11	12	17	144
	%	57.6%	5.6%	2.8%	2.1%	4.2%	7.6%	8.3%	11.8%	100.0%
Chi ² = 7.32, p < 0.397										

Sipas paraqitjes në tabelën 7 në pyetjen - Kur keni pi cigaren tuaj të parë?, në të cilën kanë dhënë përgjigje të anketuarit meshkuj dhe femra me mundësitë e dhëna, kurrë, 9 vjeç ose më pak, 11 etj deri 16 vjeç e më shumë.

Shumica e të anketuarëve janë përgjigjur se nuk kanë pirë kurrë cigare kjo ka ndodhur tek meshkujt dhe te femrat. Përgjigjet tjera janë përafërsisht të shpërndara sipas viteve që i kemi paraqitur në tabelë, ndërsa dallohet përgjigjja 16 vjeç ose më shumë ku janë përgjigjur 11.8% e të anketuarve.

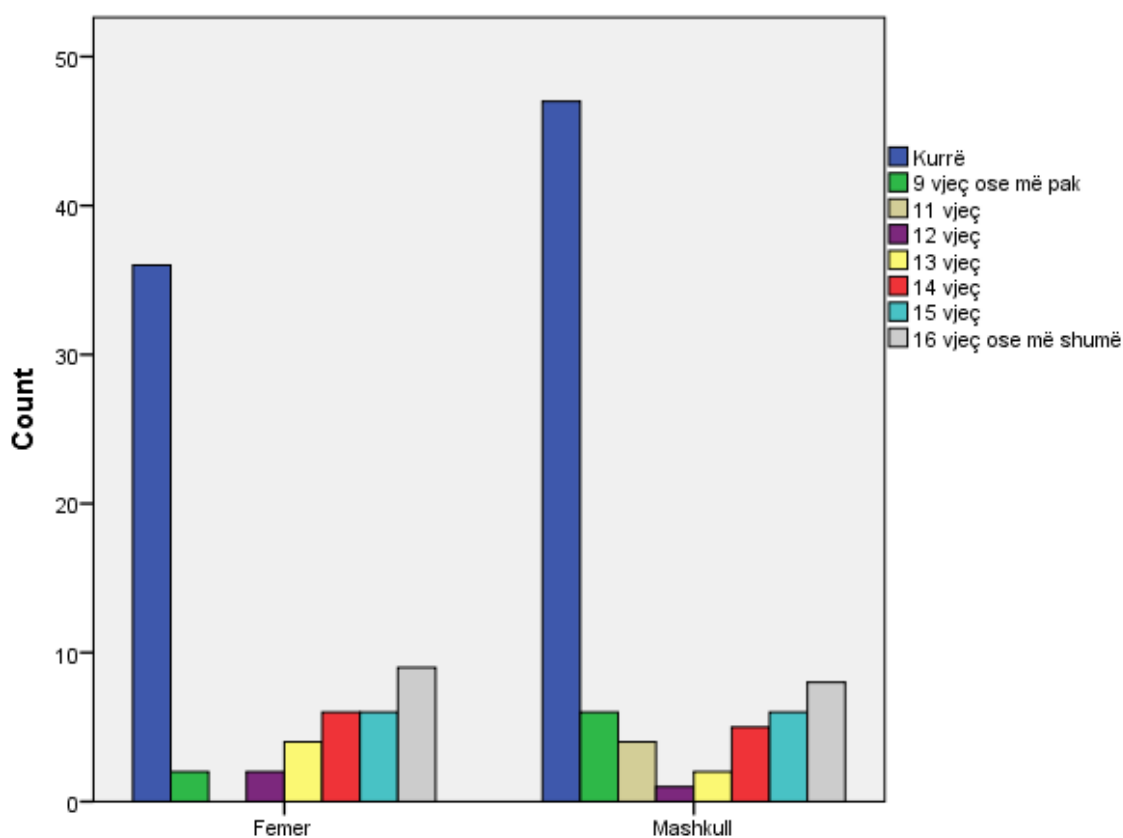

Tabela 8 - Kur keni filluar të pini cigare çdo ditë?

		Kurrë	9 vjeç ose më pak	13 vjeç	14 vjeç	15 vjeç	16 vjeç ose më shumë	Total
Femër	Count	56	2	1	0	1	5	65
	%	86.2%	3.1%	1.5%	0.0%	1.5%	7.7%	100.0%
Mashkull	Count	65	1	0	2	2	9	79
	%	82.3%	1.3%	0.0%	2.5%	2.5%	11.4%	100.0%
Total	Count	121	3	1	2	3	14	144
	%	84.0%	2.1%	.7%	1.4%	2.1%	9.7%	100.0%

Chi² = 4.16, p < 0.527

Në tabelën 8 janë paraqitur të arriturat në pyetjen e cila u është parashtruar të anketuarve - Kur keni filluar të pini cigare çdo ditë? – të cilët kanë pasur 6 zgjedhje të mundshme për tu përgjigjur.

Prej të gjitha rezultateve të arritura 84.0% janë përgjigjur se kurrë nuk kanë filluar të pinë duhan çdo ditë.

Nuk ka dallime të theksuara në përgjigjen e parashtruar në mes të gjinisë gjë që e konfirmon edhe vlera e probabiliteti të hi katrorit.

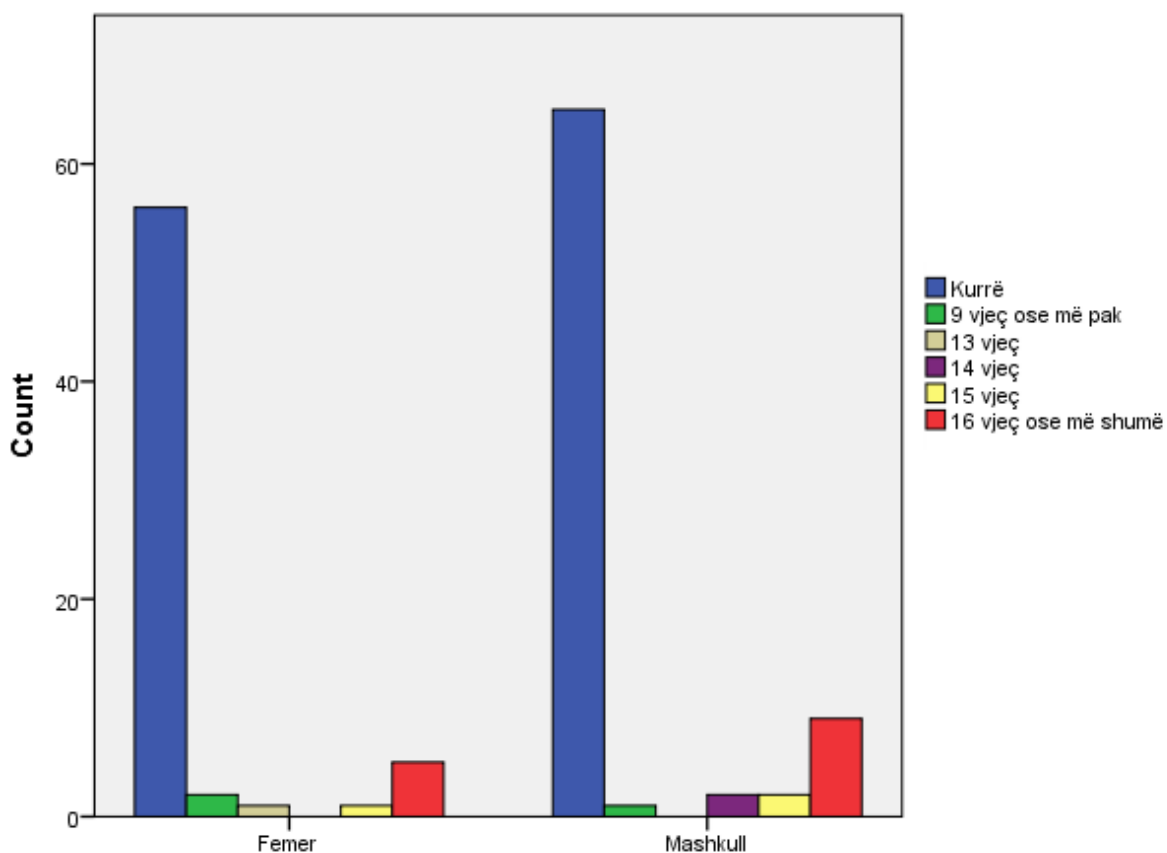

Tabela 9 - Kujtoni 30 ditët e fundit kur keni përdorë birrë?

		Asnjëherë	1-2 raste	3-5 raste	6-9 raste	Total
Femër	Count	65	0	0	0	65
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	59	17	1	2	79
	%	74.7%	21.5%	1.3%	2.5%	100.0%
Total	Count	124	17	1	2	144
	%	86.1%	11.8%	.7%	1.4%	100.0%
Chi ² = 19.11, p < 0.000						

Sipas paraqitjes në tabelën 9 në pyetjen kujtoni 30 ditët e fundit, në sa raste keni përdorur birrë, vërejmë se 86.1% e pjesëmarrësve janë përgjigjur se nuk përdorin asnjëherë dhe kemi vetëm 11.8% të tyre që kanë thënë se në 1-2 raste kanë përdorur, kur 1.4% në 6-9 raste.

Në bazë të testit të Hi katrorit mund të themi se grupi i meshkujve dhe femrave kanë dallime në 30 ditët e fundit kur ata kanë përdorur birrë. Të gjitha femrat janë përgjigjur se 30 ditët e fundit nuk kanë përdorë birrë.

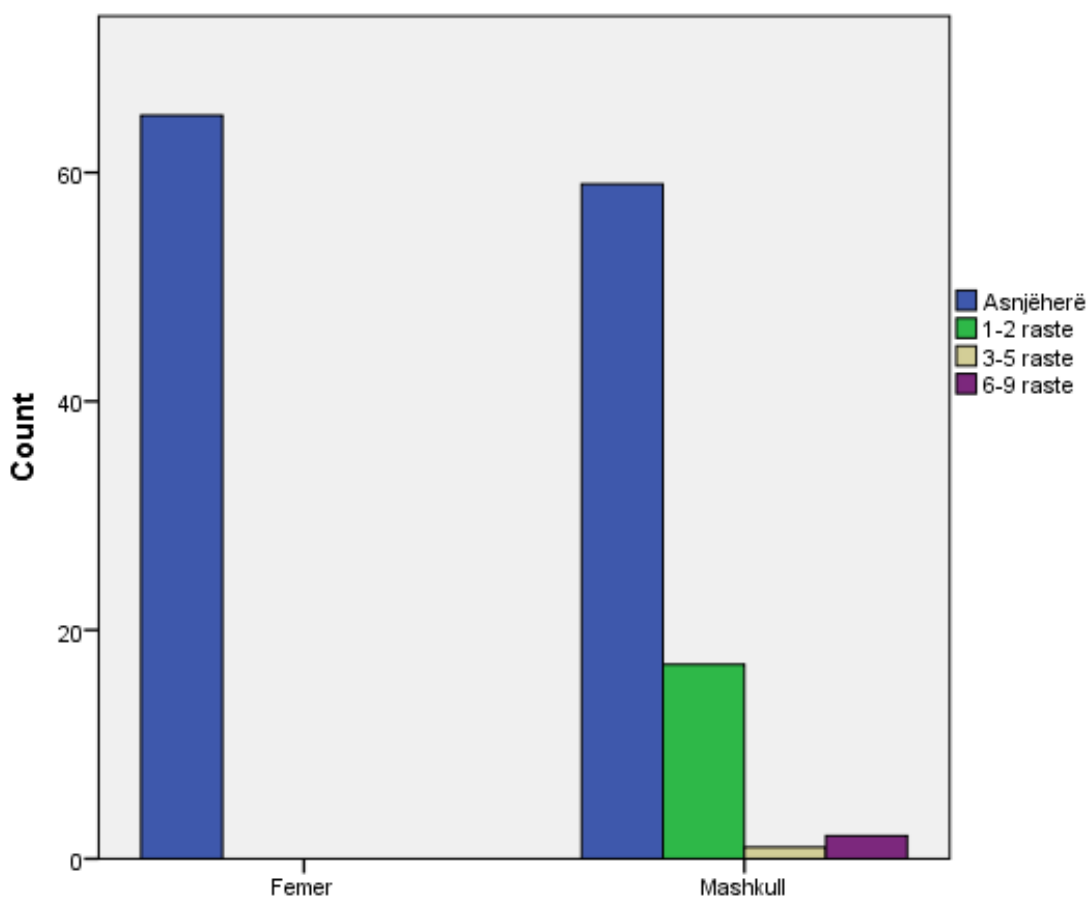

Tabela 10 - Kujtoni 30 ditët e fundit kur keni përdorë pije të gazuara të përziera lehtë me alkool.

		Asnjëherë	1-2 raste	3-5 raste	6-9 raste	10-19 raste	20-39 raste	40 ose me shume raste	Total
Femër	Count	54	9	0	2	0	0	0	65
	%	83.1%	13.8%	0.0%	3.1%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	51	11	5	1	4	2	5	79
	%	64.6%	13.9%	6.3%	1.3%	5.1%	2.5%	6.3%	100.0%
Total	Count	105	20	5	3	4	2	5	144
	%	72.9%	13.9%	3.5%	2.1%	2.8%	1.4%	3.5%	100.0%
Chi ² = 15.40, p < 0.017									

Tabela 10 është paraqitur pyetja e cila ju është bërë të anketuarve në lidhje me përdorimin e pijeve alkoolike “Kujtoni 30 ditët e fundit kur keni përdorë pije të gazuara të përziera lehtë me alkool”.

Prej të anketuarve 72.9 % nuk kanë pirë asnjëherë përzierje të lehtë të pijeve me alkool gjatë 30 ditëve të fundit. 13.9% prej të anketuarve kanë pirë pije të gazuara të përziera lehtë me alkool 1-2 raste.

Dallimet në mes gjinisë janë të dukshme për faktin se në raste më të rralla femrat kanë pirë më pak alkool.

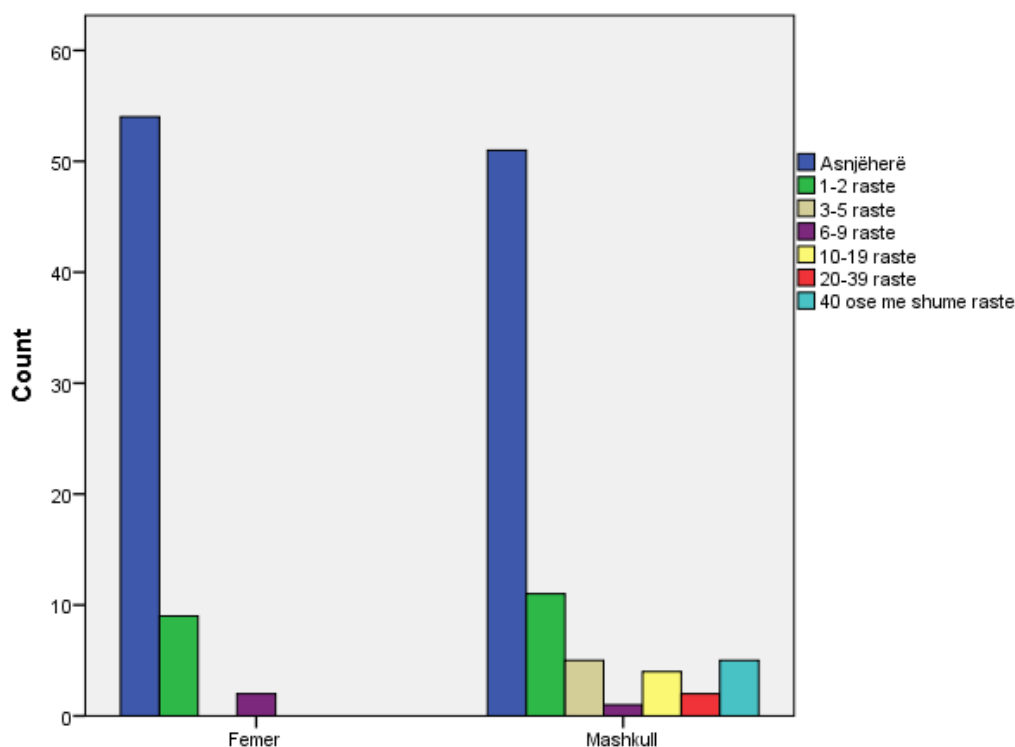

Tabela 11 - Kujtoni 30 ditët e fundit kur keni përdorë pije të gazuara të përziera lehtë me alkool deri 5% (si Smirnoff ice etj.).

		Asnjëherë	1-2 raste	3-5 raste	6-9 raste	10-19 raste	40 ose me shume raste	Total
Femër	Count	43	16	6	0	0	0	65
	%	66.2%	24.6%	9.2%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	50	12	3	5	4	5	79
	%	63.3%	15.2%	3.8%	6.3%	5.1%	6.3%	100.0%
Total	Count	93	28	9	5	4	5	144
	%	64.6%	19.4%	6.3%	3.5%	2.8%	3.5%	100.0%
Chi ² = 14.88, p < 0.011								

Në tabelën 11 është paraqitur pyetja e cila ju është bërë të anketuarve në lidhje me përdorimin e pijeve të gazuara të përziara lehtë me alkool deri 5% (si Smirnoff ice etj.)

Prej përgjigjeve që janë dhënë nga të anketuarit, mund të themi se meshkujt janë përdorues më të shpeshtë të këtyre pijeve. Megjithatë, 64.6% e të gjithë subjekteve që kanë qenë pjesë e pyetësorit janë përgjigjur se nuk kanë përdorë asnjëherë pije të tilla kohëve të fundit.

Dallimet mes femrave dhe meshkujve janë evidente për shkak të vlerave statistikisht të vlefshme të probabilitetit të testit të Hi katrorit.

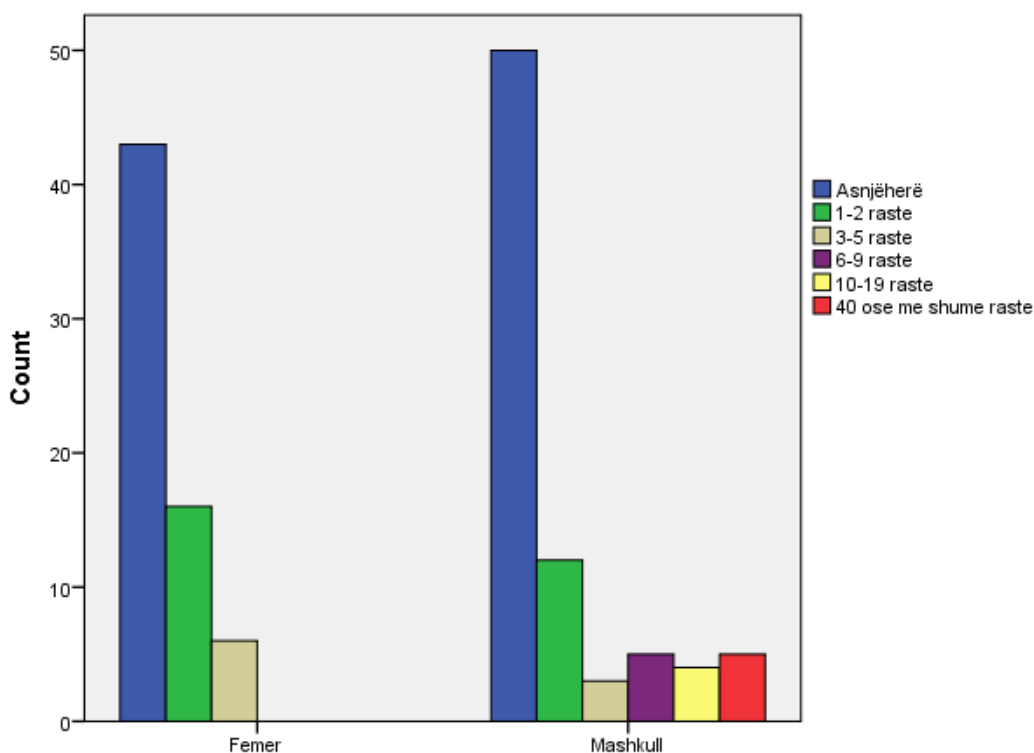

Tabela 12 - Kujtoni 30 ditët e fundit kur keni përdorë verë.

		Asnjëherë	1-2 raste	3-5 raste	40 ose me shume raste	Total
Femër	Count	62	3	0	0	65
	%	95.4%	4.6%	0.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	66	8	2	3	79
	%	83.5%	10.1%	2.5%	3.8%	100.0%
Total	Count	128	11	2	3	144
	%	88.9%	7.6%	1.4%	2.1%	100.0%
Chi ² = 6.09, p < 0.107						

Në tabelën 12 janë dhënë frekuencat dhe përqindjet në pyetjen e parashtruar “Kujtoni 30 ditët e fundit kur keni përdorë verë.” Për meshkuj dhe femra si dhe vlerat e përbashkëta të dy gjinive.

Nga tabela vërejmë se 88.9% e të anketuarve nuk kanë pirë fare verë 30 ditët e fundit. Vetëm 7.6% e tyre kanë pirë verë në 1-2 raste, kurse një përqindje edhe më e vogël në më shumë raste.

Sipas testit të Hi katrorit mund të themi se grupi i meshkujve dhe femrave nuk kanë dallime nga njëri tjetri.

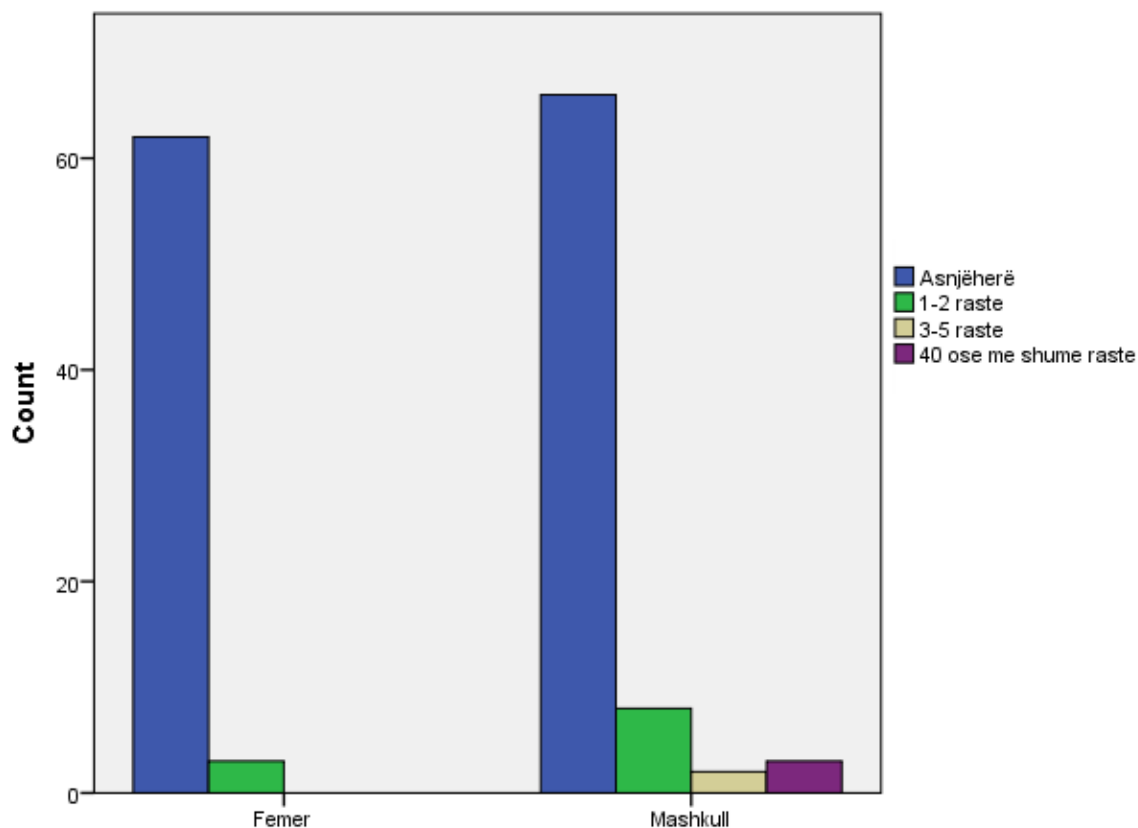

Tabela 13 - Kujtoni 30 ditët e fundit kur keni përdorë pija alkoolike të forta (konjak, uiski, raki, vodka etj.).

		Asnjëherë	1-2 raste	Total
Femër	Count	65	0	65
	%	100.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	73	6	79
	%	92.4%	7.6%	100.0%
Total	Count	138	6	144
	%	95.8%	4.2%	100.0%
Chi ² = 5.15, p < 0.023				

Në tabelën 13 është paraqitur pyetja e cila ju është bërë të anketuarve Kujtoni 30 ditët e fundit kur keni përdorë pija alkoolike të forta (konjak, uiski, raki, vodka etj.). Prej përgjigjeve me mundësi të shumta kemi pas përgjigje vetëm në dy raste, kur ata nuk kanë konsumuar pije të tilla alkoolike apo kur kanë përdorur vetëm në 1-2 raste.

Femrat nuk i konsumojnë fare pijet e tilla, ndërsa vetëm 7.6% apo 6 meshkuj kanë dhënë përgjigje që kanë konsumuar në raste të rralla.

Probabiliteti i testit të Hi katrorit me vlerë 0.023 tregon dallimet të cilat janë të shprehura ndërmjet gjinisë.

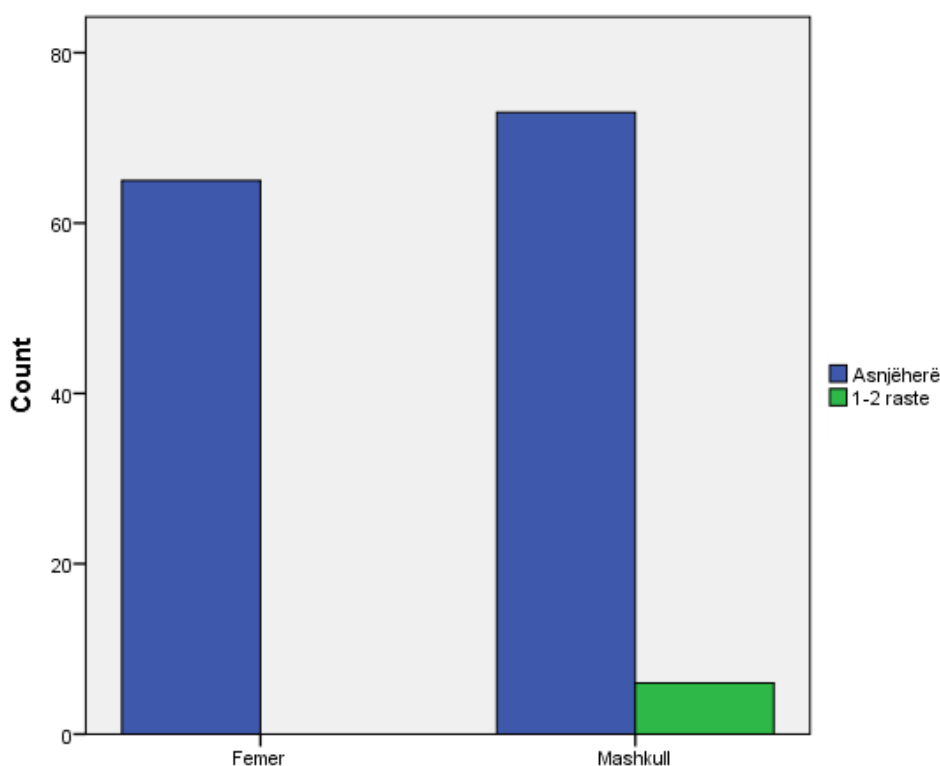

Tabela 14 - Kur ishte dita e fundit që ju keni pirë alkool?

		Unë nuk pi kurrë alkool	1-7 ditë më parë	8-14 ditë më parë	15- 30 ditë më parë	1 muaj- 1 vite më parë	më shumë se një vit më parë	Total
Femër	Count	50	0	0	5	8	2	65
	%	76.9%	0.0%	0.0%	7.7%	12.3%	3.1%	100.0%
Mashkull	Count	38	11	3	3	14	10	79
	%	48.1%	13.9%	3.8%	3.8%	17.7%	12.7%	100.0%
Total	Count	88	11	3	8	22	12	144
	%	61.1%	7.6%	2.1%	5.6%	15.3%	8.3%	100.0%
Chi ² = 21.95, p < 0.001								

Sipas paraqitjes në tabelën 14 në “Kur ishte dita e fundit që ju keni pirë alkool?”, vërejmë se 61.1% e pjesëmarrësve janë përgjigjur se nuk përdorin kurrë alkool.

Vërehet edhe një dallim i madh ndërmjet përgjigjeve të cilat i kanë dhënë meshkujt dhe femrat se kur ishte dita e fundit që keni përdorur alkool. Meshkujt se kanë përdorë më shumë alkool në krahasim me femrat.

Edhe testi i Hi katrorit tregon dallimin në mes të gjinive bazuar në vlerën e probabilitetit së është 0.001.

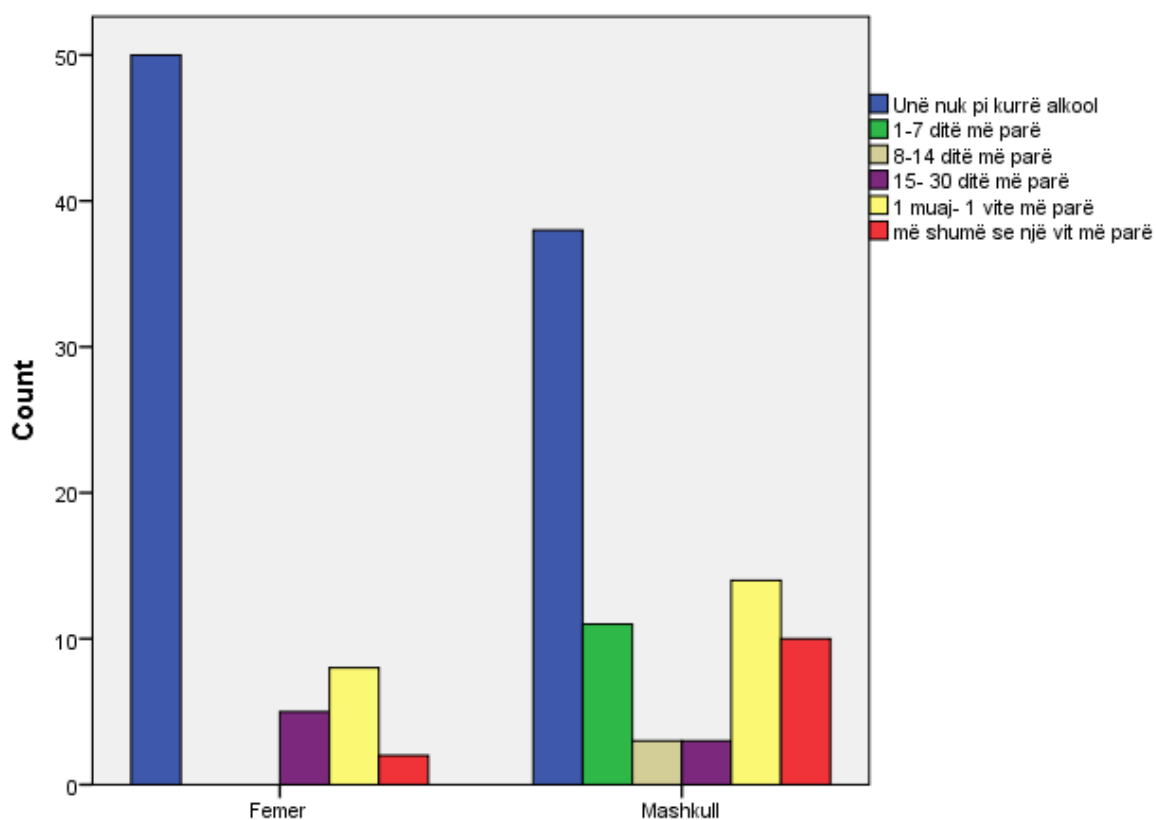

Tabela 15 - Ju lutem tregoni në këtë shkallë nga 1 në 10 sa i dehur mendoni që ishit ditën e fundit që keni pikë alkool.

		Aspak	2	5	7	8	Shumë i dehur, aq sa nuk mbaj mend ç'ndodhi	Total
Femër	Count	65	0	0	0	0	0	65
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	71	1	3	2	1	1	79
	%	89.9%	1.3%	3.8%	2.5%	1.3%	1.3%	100.0%
Total	Count	136	1	3	2	1	1	144
	%	94.4%	.7%	2.1%	1.4%	.7%	.7%	100.0%

Chi² = 6.97, p < 0.223

Tabela 15 paraqet frekuencat në pyetjen e parashtuar “Ju lutem tregoni në këtë shkallë nga 1 në 10 sa i dehur mendoni që ishit ditën e fundit që keni pikë alkool”. Nga tabela vërejmë se 94.4 % e të anketuarve kanë treguar se nuk janë dehur aspak herën e fundit kur kanë pirë alkool.

Meshkujt dhe femrat nuk kanë dallime të theksuara për arsye se shumica e të testuarve janë përgjigjur se nuk kanë qenë të dehur aspak.

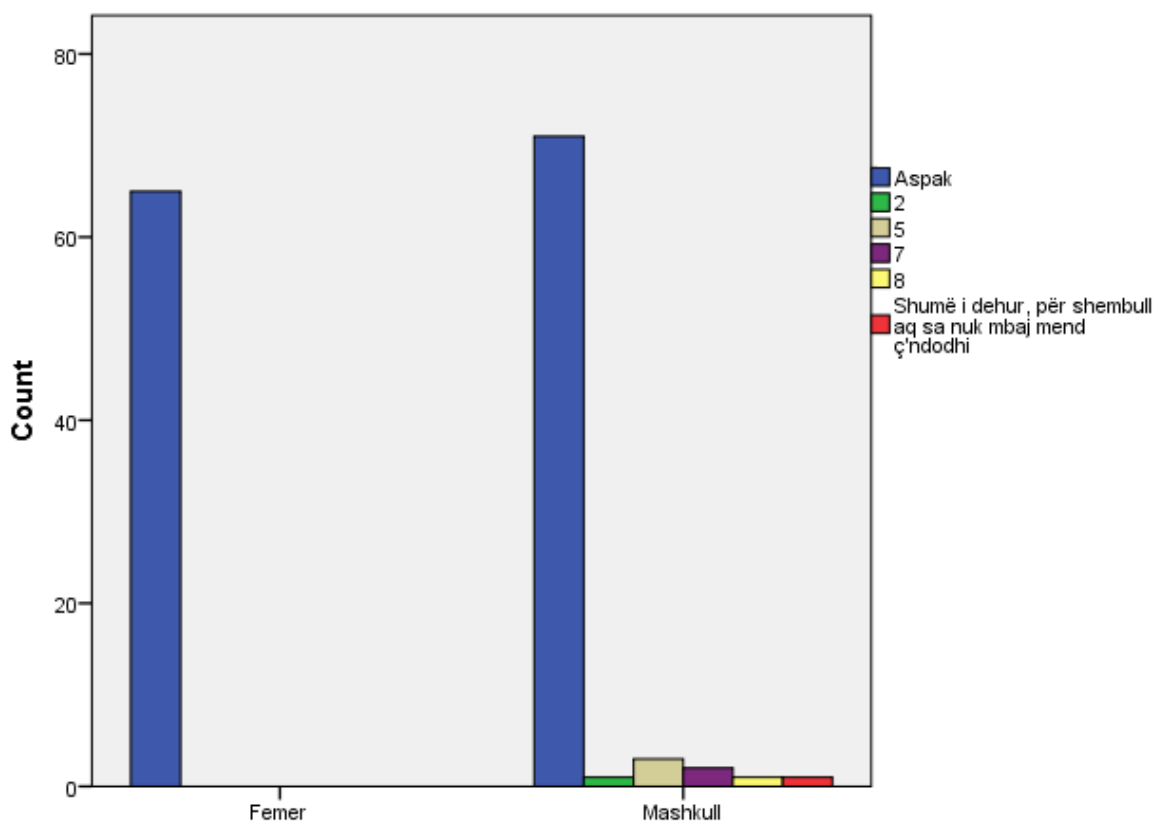

Tabela 16 - Jam dehur rëndë gjatë gjithë jetës time!

		0 herë	1-2	6-9	Total
Femër	Count	65	0	0	65
	%	100.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	70	6	3	79
	%	88.6%	7.6%	3.8%	100.0%
Total	Count	135	6	3	144
	%	93.8%	4.2%	2.1%	100.0%
Chi ² = 7.90, p < 0.019					

Në tabelën 16 është paraqitur pyetja e cila ju është bërë të anketuarve në lidhje me mundësinë e dehjes së tyre kur ata kanë konsumuar alkool. “Jam dehur rëndë gjatë gjithë jetës time!”.

Prej përgjigjeve me mundësi të shumta të tipi të mbyllur fermat kanë dhënë përgjigje 0 herë, ndërsa 9 prej meshkujve kanë dhënë përgjigje 1-2 herë (6), 6-9 (3), andaj mund të themi se kemi dallime të vlefshme mes gjinisë duke u bazuar edhe në vlerat e testit të Hi katrorit dhe probabilitetit të tij. Edhe në paraqitjen grafike e vërejmë dallimin mes gjinive në pyetjen e parashtuar.

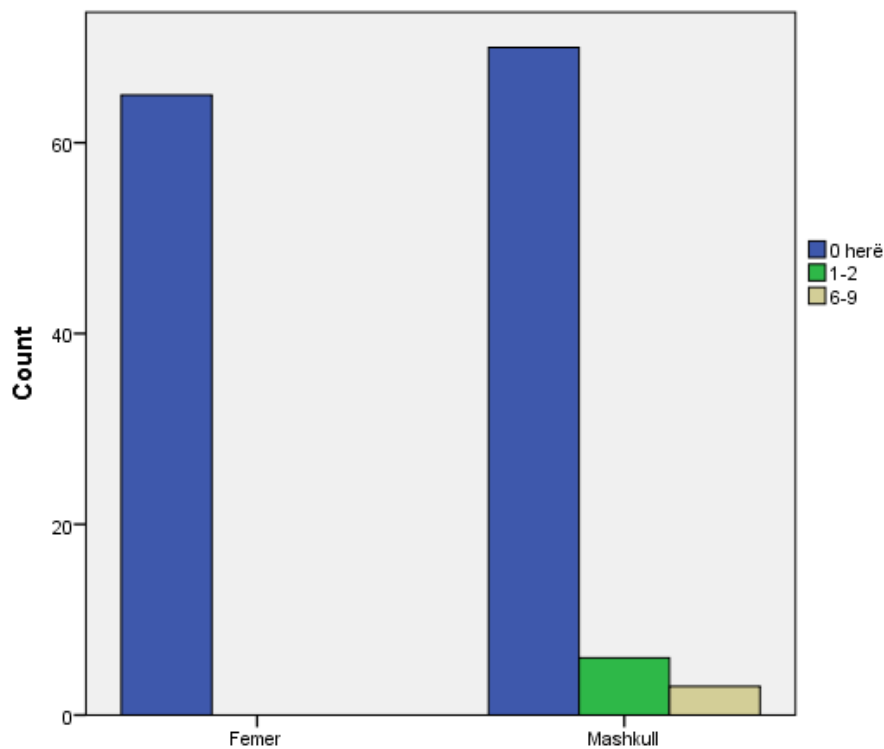

Tabela 17 - Jam dehur rëndë gjatë 12 muajve të fundit!

		0 herë	1-2	6-9	Total
Femër	Count	65	0	0	65
	%	100.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	73	4	2	79
	%	92.4%	5.1%	2.5%	100.0%
Total	Count	138	4	2	144
	%	95.8%	2.8%	1.4%	100.0%
Chi ² = 5.15, p < 0.067					

Në tabelën 17 është paraqitur pyetja që ju është parashtruar subjekteve që kanë marrë pjesë në hulumtim “Jam dehur rëndë gjatë 12 muajve të fundit!”.

Rezultatet në tabelë janë shumë të përafërta me tabelën 16 vetëm se sipas vlerave të testit të Hi katrorit në këtë rast nuk është statistikisht e vlefshme. 95.8% e të testuarëve nuk janë dehur rëndë gjatë 1 viti të fundit. Femrat kanë tregura se nuk kanë pasur këso përjetime gjatë një viti të fundit.

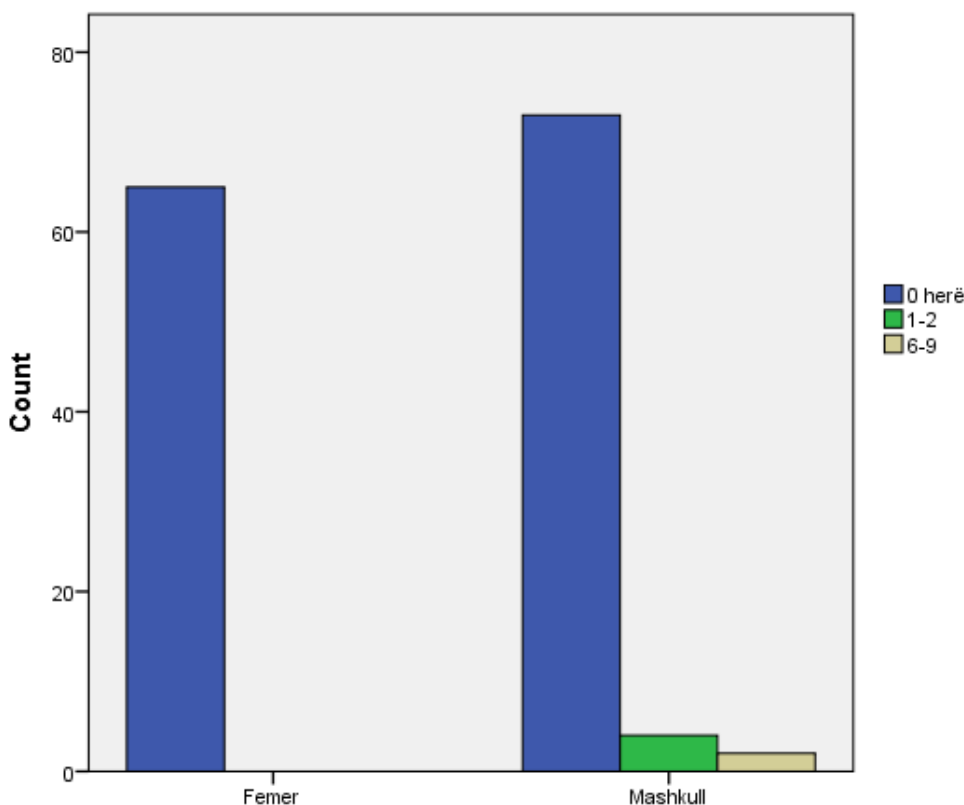

Tabela 18 - Jam dehur rëndë gjatë 30 ditëve të fundit!

		0 herë	1-2	Total
Femër	Count	65	0	65
	%	100.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	74	5	79
	%	93.7%	6.3%	100.0%
Total	Count	139	5	144
	%	96.5%	3.5%	100.0%
Chi ² = 4.26, p < 0.039				

Tabela 18 paraqet pyetjen në lidhje me mundësinë e dehjes së të testuarëve kur ata kanë konsumuar alkool gjatë 30 ditëve të fundit.

Prej përgjigjeve me mundësi të shumta të tipi të mbyllur të gjitha fermtat kanë dhënë përgjigje 0 herë, ndërsa 5 prej meshkujve kanë dhënë përgjigje 1-2 herë, andaj mund të themi se kemi dallime të vlefshme mes gjinisë duke u bazuar edhe në vlerat e testit të Hi katrorit dhe probabilitetit të tij. Edhe në paraqitjen grafike e vërejmë dallimin mes gjinive në pyetjen e parashtruar. Vlerat e probabilitetit janë 0.039.

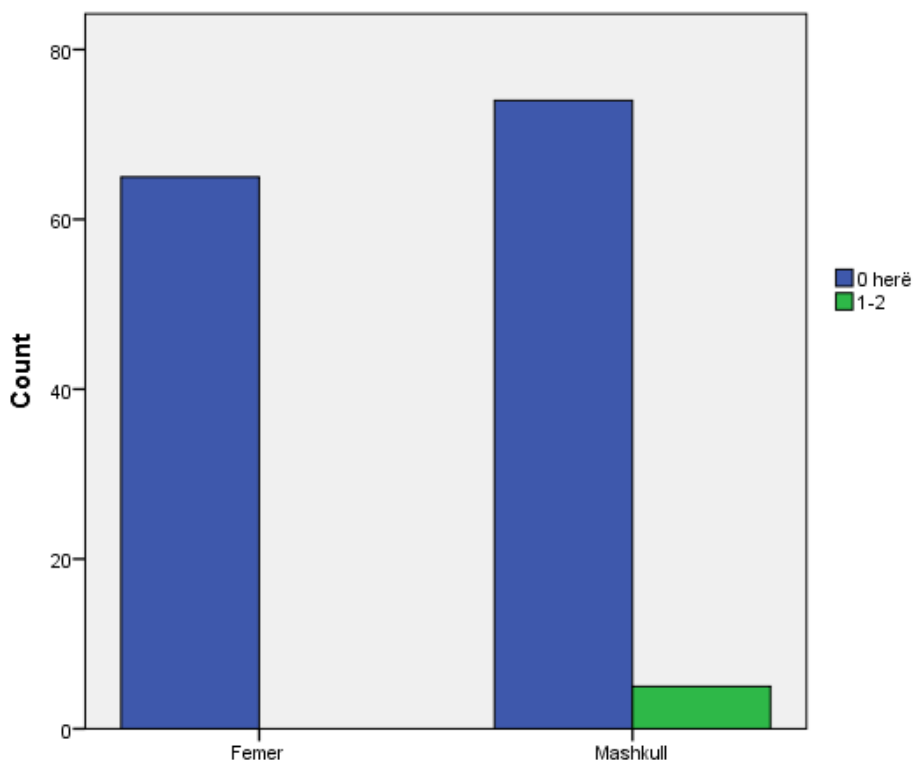

Tabela 19 - Sa të vështirë do ta kishit ju të siguronit marihuanë ose hashash (kanabis) nëse do të donit?

		Të pamundur	Shumë të vështirë	Disi të vështirë	Disi të lehtë	Shumë të lehtë	Nuk e di	Total
Femër	Count	24	4	5	1	2	29	65
	%	36.9%	6.2%	7.7%	1.5%	3.1%	44.6%	100.0%
Mashkull	Count	29	2	0	1	15	32	79
	%	36.7%	2.5%	0.0%	1.3%	19.0%	40.5%	100.0%
Total	Count	53	6	5	2	17	61	144
	%	36.8%	4.2%	3.5%	1.4%	11.8%	42.4%	100.0%
Chi ² = 15.00, p < 0.010								

“Sa të vështirë do ta kishit ju të siguronit marihuanë ose hashash (kanabis) nëse do të donit?” është parashtruar pyetja të testuarëve rezultatet e të cilës janë paraqitur në tabelën 19.

Për dallim nga pyetjet tjera të parashtruar më parë në këtë tabelë vërejmë se rezultatet janë të shpërndara në më shumë mundësi të përgjigjeve. 36.8% e përgjigjeve kanë qenë se do të ishte e pamundur të sigurojnë marihuanë ose hashash (kanabis) nëse do të donit. Edhe ata të cilët kanë dhënë përgjigje “nuk e di” kanë qenë të shumtë apo 42.4%.

Meshkuj dhe ferat dallojnë në mundësinë për të gjetur marihuanë ose hashash (kanabis) nëse do të duan.

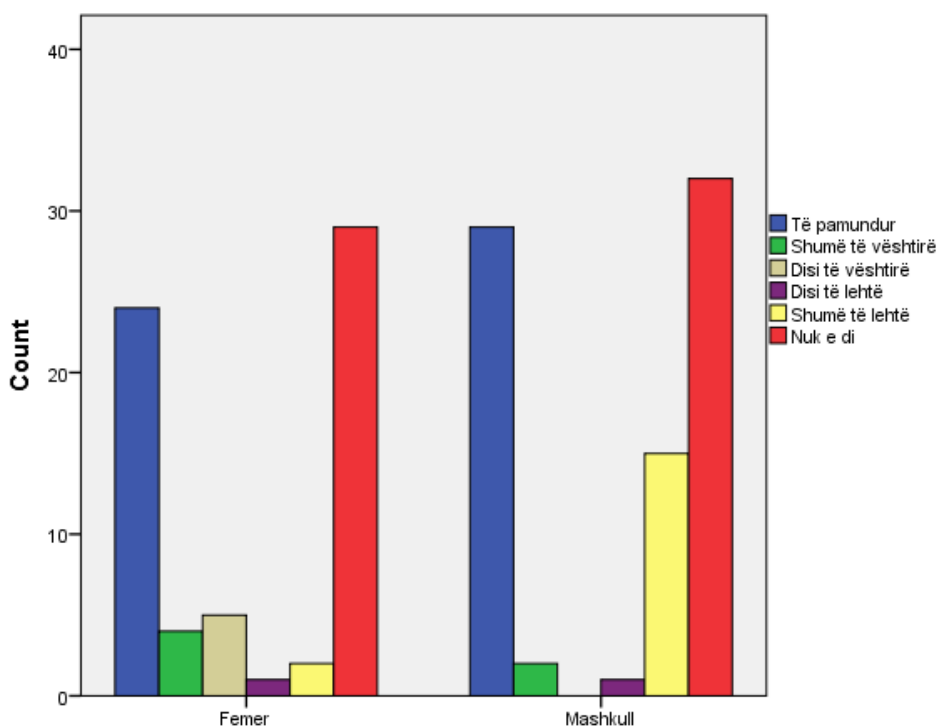

Tabela 20 - Në sa raste (nëse ka pasur) keni përdorë marihuanë ose hashash (kanabis) gjithë jetës suaj?

		0 herë	1-2	3-5	40 ose më shumë	Total
Femër	Count	65	0	0	0	65
	%	100.0%	0.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	74	2	2	1	79
	%	93.7%	2.5%	2.5%	1.3%	100.0%
Total	Count	139	2	2	1	144
	%	96.5%	1.4%	1.4%	.7%	100.0%
Chi ² = 4.26, p < 0.235						

Përgjigjet e të testuarëve në pyetjen “Në sa raste (nëse ka pasur) keni përdorë marihuanë ose hashash (kanabis) gjithë jetës suaj?” janë paraqitur në tabelën 20.

Nga rezultatet në tabelën e dhënë mund të vërejmë se 96.5% e të testuarëve nuk kanë përdorë këto mjete të ndaluara dhe të dëmshme.

Kemi vetëm 5 raste në të cilat meshkujt kanë përdorë marihuanë ose hashash (kanabis) gjithë jetës së tyre, ndërsa femrat nuk nga komuna e Ferizajt nuk kanë përdorur mjete të tilla të dëmshme për shëndetin.

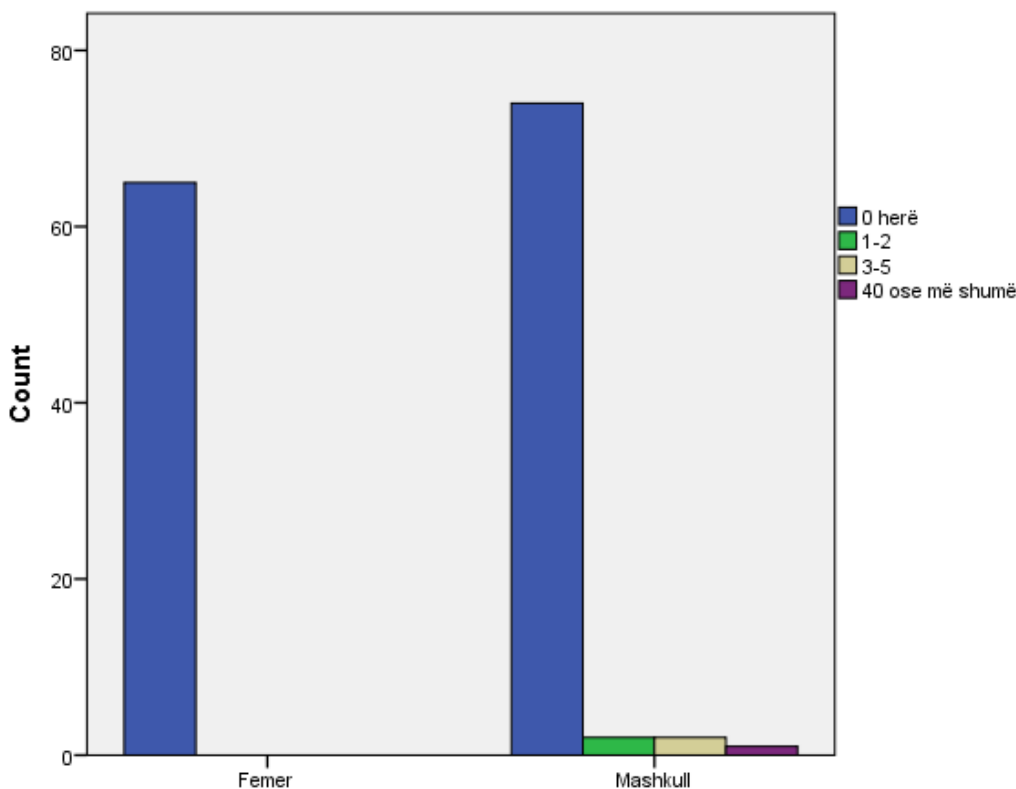

Tabela 21 - Në sa raste (nëse ka pasur) keni përdorë marihuanë ose hashash (kanabis) gjithë 12 muajve të fundit?

		0 herë	1-2	40 ose më shumë	Total
Femër	Count	65	0	0	65
	%	100.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	76	2	1	79
	%	96.2%	2.5%	1.3%	100.0%
Total	Count	141	2	1	144
	%	97.9%	1.4%	.7%	100.0%
Chi ² = 2.52, p < 0.284					

Sipas paraqitjes në tabelën 21 në pyetjen Në sa raste (nëse ka pasur) keni përdorë marihuanë ose hashash (kanabis) gjithë 12 muajve të fundit?, vërejmë se 97.9% e pjesëmarrësve janë përgjigjur se nuk përdorin asnjëherë dhe kemi vetëm 3 të anketuar të cilët kanë përdorur marihuanë ose hashash (kanabis) gjatë 12 muajve të fundit.

Në bazë të testit të Hi katrorit mund të themi se grupi i meshkujve dhe femrave nuk kanë dallime të theksuara.

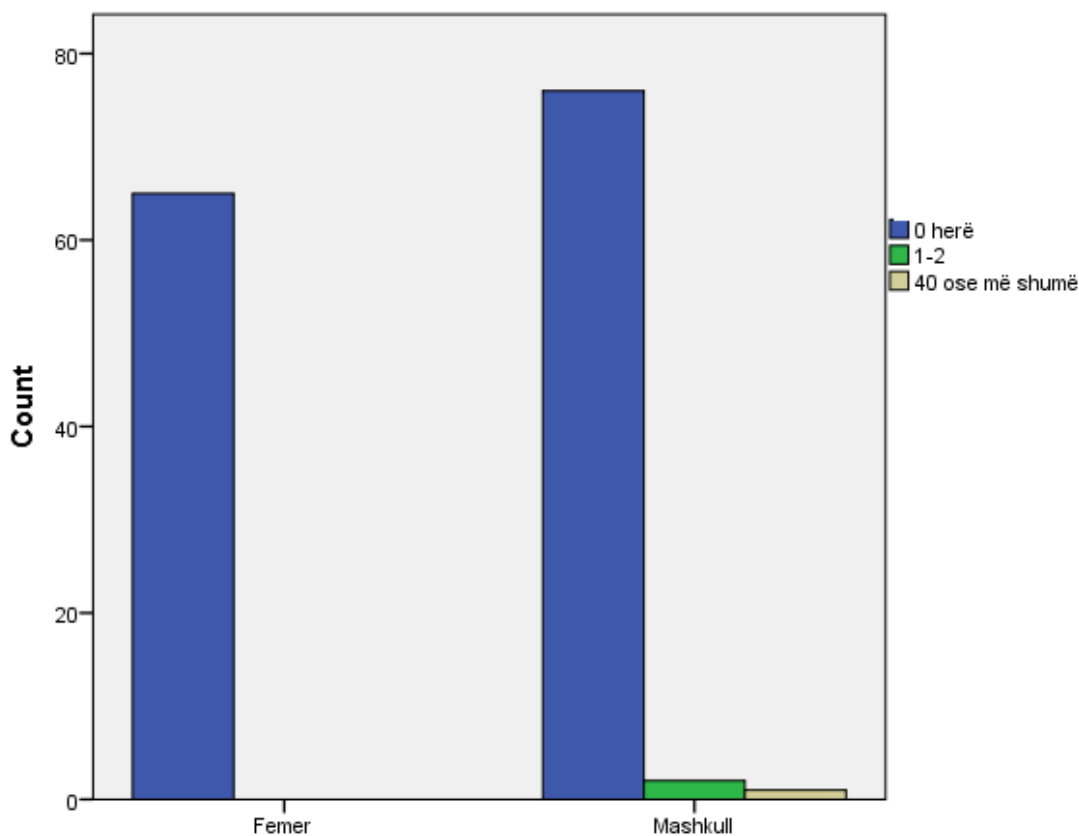

Tabela 22 - Në sa raste (nëse ka pasur) keni përdorë marihuanë ose hashash (kanabis) gjithë 30 ditëve të fundit?

		0 herë	3-5	20-39	Total
Femër	Count	65	0	0	65
	%	100.0%	0.0%	0.0%	100.0%
Mashkull	Count	76	2	1	79
	%	96.2%	2.5%	1.3%	100.0%
Total	Count	141	2	1	144
	%	97.9%	1.4%	.7%	100.0%
Chi ² = 2.52, p < 0.284					

Tabela 22 përmban frekuencat në pyetjen e parashtruar ” Në sa raste (nëse ka pasur) keni përdorë marihuanë ose hashash (kanabis) gjithë 30 ditëve të fundit?” Nga 144 të anketuar 141 prej tyre nuk kanë përdorë asnjëherë marihuanë ose hashash (kanabis).

Vetëm 3 prej të anketuarëve kanë dhënë përgjigje se kanë përdorë marihuanë ose hashash (kanabis).

Bazuar në testin e Hi katrorit mund të themi se grupi i meshkujve dhe femrave nuk kanë varësi nga njëri tjetri, në këtë mënyrë mund të themi se edhe nuk kanë dallime statistikisht të vlefshme për të përdorë mjete si marihuanë ose hashash (kanabis).

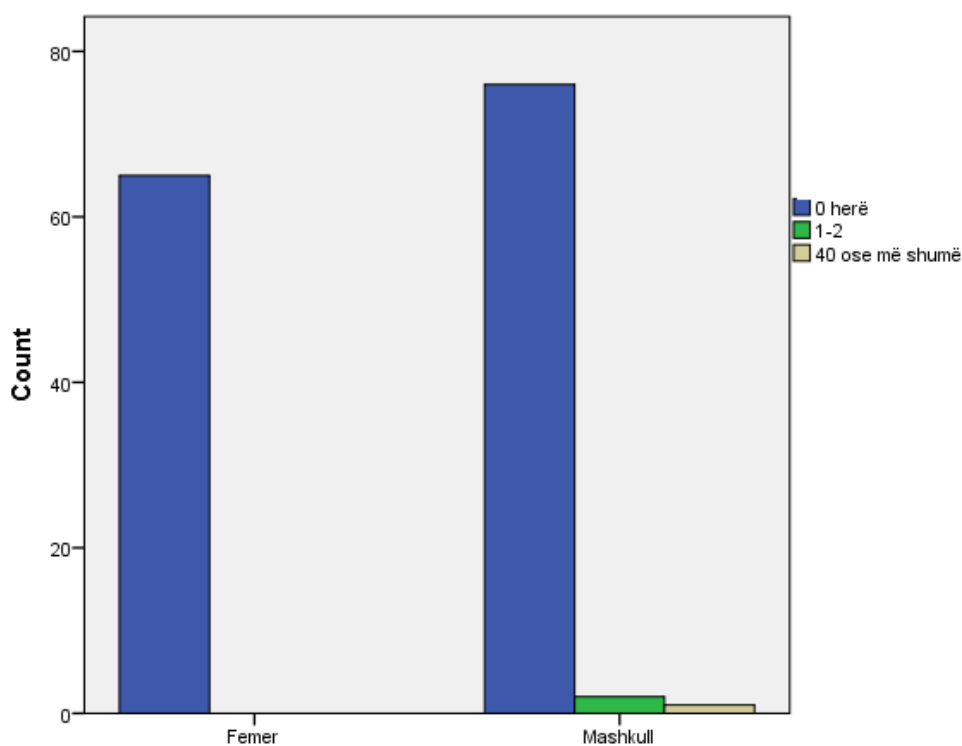
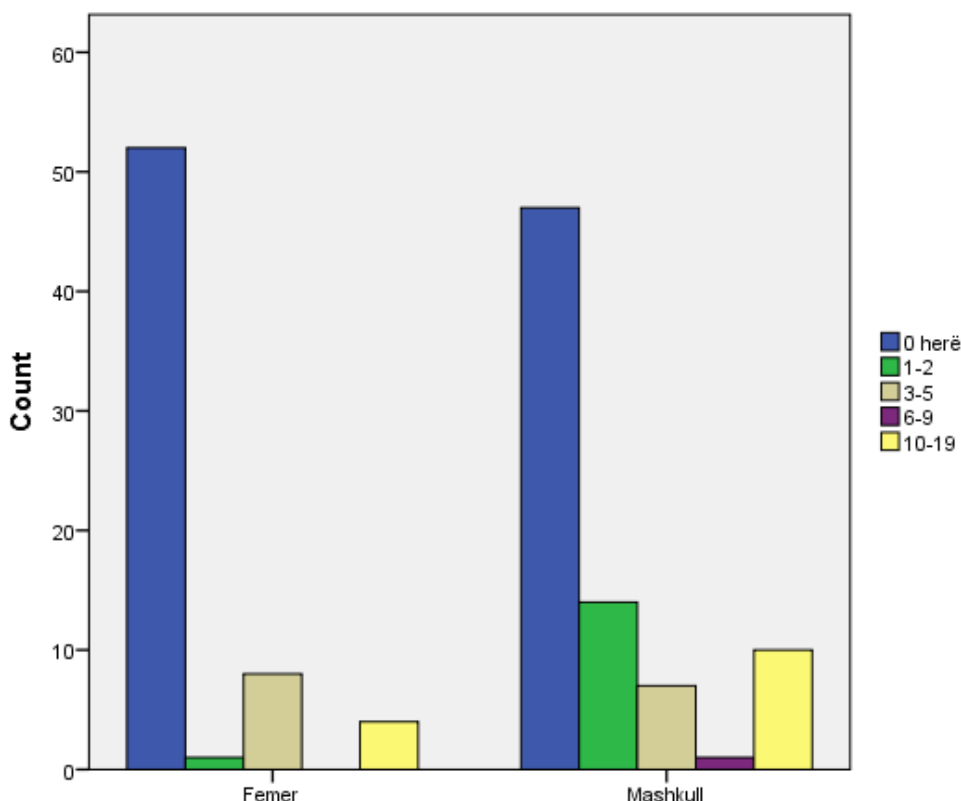

Tabela 23 - A keni pasur ndonjëherë mundësi të provoni marihuanë ose hashash (kanabis) por nuk e provuat atë?

		0 herë	1-2	3-5	6-9	10-19	Total
Femër	Count	52	1	8	0	4	65
	%	80.0%	1.5%	12.3%	0.0%	6.2%	100.0%
Mashkull	Count	47	14	7	1	10	79
	%	59.5%	17.7%	8.9%	1.3%	12.7%	100.0%
Total	Count	99	15	15	1	14	144
	%	68.8%	10.4%	10.4%	.7%	9.7%	100.0%
Chi ² = 13.92, p < 0.008							

Në tabelën 23 është paraqitur rezultatet nga pyetja e cila ju është bërë të anketuarve në lidhje me përdorimin e mjeteve të dukurive negative “A keni pasur ndonjëherë mundësi të provoni marihuanë ose hashash (kanabis) por nuk e provuat atë?”.

Mundësi për ta provuar marihuanë ose hashash (kanabis) kanë pas më shumë meshkujt se femrat tregojnë rezultatet në tabelën 23. Derisa tek femrat 80% e tyre nuk ju është dhënë mundësia ta provojnë, tek meshkuj kjo përqindje është më e vogël 68.8%. Dallimet statistike janë konfirmuar edhe në bazë të testit të Hi katrorit.

7.2 ANALIZA E HIPOTEZAVE

Pas analizës së rezultateve të cilat u paraqitën në tabelat paraprake të këtij punimi, tani do të bëjmë edhe analizën e hipotezave të parashtruara:

Hipoteza e parë:

“Supozoj që të kemi ndikim të gjinisë në rezultatet e përgjithshme në performancën akademike.”.

Mendoj se kjo hipotezë është vërtetuar dhe si e tillë nuk mund të pranohet pasi që kemi pasur ndikim të gjinisë në rezultatet e përgjithshme. Kjo si rezultat edhe të testit të Hi katrorit.

Hipoteza e dytë:

“Pres që të kemi ndikim të gjinisë në rezultatet e përgjithshme që do të vlerësojnë aktivitetin fizik të nxënësve.”.

Mendoj se kjo hipotezë është vërtetuar pjesërisht pasi që kemi pasur vetëm një dallim mes gjinisë në aktivitetin fizik të nxënësve për angazhimin e tyre 30 minuta brenda ditës.

Hipoteza e tretë:

“Supozoj që të kemi ndikim të gjinisë në rezultatet e përgjithshme në shfaqjen e dukurive negative.”.

Mendoj se kjo hipotezë është vërtetuar pasi që kemi pasur dallime të theksuara ndërmjet meshkujve dhe femrave në shfaqjen e dukurive negative. Si rezultat del që meshkuj janë më të prirur për të shfaqë dukuri negative në këtë moshë.

8. PËRFUNDIMI

Në këtë punim janë trajtuar dallimet ndërmjet meshkujve dhe femrave në performancën akademike, aktivitetit fizik dhe dukuritë negative tek nxënësit e shkollave të mesme të klasave të 11-ta dhe 12-ta të komunë së Ferizajit, prej të cilëve 65 femra dhe 79 meshkuj.

Duke analizuar rezultatet të cilat i kemi realizuar me testin e Hi katrorit kemi mësuar se në performancën akademike të anketuarve prej 65 të testuarave të gjinisë femërore, 63.1% kanë pas nota maksimale mesatare 4 apo 5. Me notë mesatare prej 3 deri 3.99 janë 30.8% të femrave, ndërsa 6.2% e të testuarave kanë pas notë mesatare të performancës akademike 2 deri 2.99. Nga gjinia meshkuj të testuarve 27.8% kanë pasur suksese mesatar maksimal me notë prej 4-5 në performancën akademike që ka dallim të dukshëm me atë të femrave. Përqindja e të testuarve me sukses mesatar me notë 3-3.99 ka qenë 44.3%. Janë paraqitur dallime të theksuara në performancën akademike mes gjinive.

Për aktivitetin fizik të tyre është paraqitur pyetja “Sa shpesh jeni në baza ditore mesatarisht aktiv për së paku 30 min?”. Prej përgjigjeve meshkujt mund të themi se janë aktiv për 30 min më së shumti 7 ditë, pastaj 4 ditë e kështu me radhë, ndërsa feramat janë më pak aktive për së paku 30 min 7 ditë në javë. Dallime sa i përket aktiviteti fizik tregojnë se femrat dhe meshkujt kanë dallime të lehta në ndërmjet vete në rast të shpeshësisë së aktivitetit gjatë një jave, por nuk kanë dallime statistikiisht të vlefshme në aktivitetin ku lypset ushtrimet e pjesëve të caktuara të trupit me pesha trupore.

Tek dukuritë negative si pirja e duhanit dhe përdorimi i alkoolit gjinia ka treguar dallime të shprehura në aplikimin e këtyre dukurive negative tek meshkujt dhe femrat.

Më të prirë për të aplikuar dukuritë negative janë meshkujt të cilët mund të themi se kanë filluar më herët për të përdorë dukuritë negative si pirja e duhanit dhe konsumi i pijeve alkoolike. Gjithashtu meshkujt konsumojnë më shumë pije alkoolike dhe kanë mundësi që të arrijnë më lehtë për të gjetur substanca të ndaluara të drogave të lehta.

Si përfundim mund të themi se dallimet mes meshkujve dhe femrave ekzistojnë në shumicën e variablave të cilat kanë qenë pjesë e pyetësorit të cilat i kemi realizuar në komunën e Ferizajt.

9. LITERATURA

- Astrup A, Buemann B, Flint A and Raben A. (2002). Low-fat diets and energy balance: how does the evidence stand in 2001. Proceedings of the Nutrition Society.
- Blair, S.N., Mulder, R.T., & Kohl, H.W. (1987). Reaction to "Secular trends in adult physical activity: Exercise boom or bust?" Research Quarterly for Exercise and Sport. Blumenthal, J.A., Emery, C.F., Madden, D.J., George, L.K., Coleman, R.E., Riddle, M.W., (2008) Center for Disease Control and Prevention.
- Donnelly JE, Hillman CH, Castelli D, Etnier JL, Lee S, Tomporowski P, et al (2016), Physical activity, fitness, cognitive function, and academic achievement in children: A systematic review. Medicine & Science in Sports & Exercise.
- Fox CK, Barr-Anderson D, Neumark-Sztainer D, Wall M. (2010), Physical activity and sports team participation: Associations with academic outcomes in middle school and high school students. Journal of School Health..
- Gun-Soo Han, (2011), The relationship between physical fitness and academic achievement among adolescent in South Korea.
- Haapala EA, Poikkeus AM, Tompuri T, Kukkonen-Harjula KT, Leppänen PH, Lindi V, et al. (2014), Associations of motor and cardiovascular performance with academic skills in children. Medicine & Science in Sports & Exercise.
- Joan R. Villalbi, Nebot M., Comin E., Murillo C., (2002), Prevalence and Determinants of Alcohol Consumption Among Schoolchildren in Barcelona, Spain,
- Nadra E.Lisha, (2010), Relationship of high school and college sports participation with alcohol, tobacco, and illicit drug use, Volume 35,
- Nansel, T., Overpeck, M., Pilla, R., Ruan, W., Simon, M., Scheidt, P. (2001). Bullying behavior among US youth. Bullying, psychological adjustments, and academic performance in elementary school. Arch Pediatr Adolesc Med.

- Paavola, M., Vartiainen, E., Puska, P., (1996), Predicting adult smoking (The influence of smoking during adolescence and smoking among friends and family).
- Pederson, L.L., Lefcoe, N.M., (1987), Short- and long-term prediction of self-reported cigarette smoking in a cohort of late adolescents (Report of an 8-year follow-up of public school students) . *Prev Med*.
- Raitakari, O.T., Leino, M., Rakkonen, K. et al, (1995), Clustering of risk habits in young adults. The Cardiovascular Risk in Young Finns Study. *Am J Epidemiol*.
- Thomas R. Collingwood, Jeff S., Roger R., (2000), Physical Training as a Substance Abuse Prevention Intervention for Youth, *Research Article*.
- Tucker, J.S., Ellickson, P.L., Klein, D.J. (2003), Predictors of the transition to regular smoking during adolescence and young adulthood. *J Adolesc Health*.
- Turbin, M.S., Jessor, R., Costa, F.M., (2003), Adolescent cigarette smoking (Health-related behavior or normative transgression?).
- Wiesner, M. & Windle, M. (2004). Assessing covariates of adolescent delinquent trajectories: A latent growth mixture modelling approach. *Journal of Youth and Adolescence*.
- Wi-Young So, (2012), Association between physical activity and academic performance in Korean adolescent students, *BMC Public Health*.